

Univerzita Karlova

Filozofická fakulta

Katedra sociální práce

Bakalářská práce

Lucie Novotná

Trest domácího vězení a jeho výkon

House arrest and its execution

Praha 2022

Vedoucí práce: JUDr. Jana Hulmáková, Ph.D.

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval/a samostatně, že jsem řádně citoval/a všechny použité prameny a literaturu a že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze, dne 15. 5. 2022

Lucie Novotná

Klíčová slova

Trest domácího vězení, alternativní tresty, výkon trestu, Probační a mediační služba

Klíčová slova:

House arrest, alternative sentences, execution of a sentence, probation and mediation service

Abstrakt

Bakalářská práce se věnuje problematice právní úpravy trestu domácího vězení, zejména jeho výkonu. Cílem výzkumu mé bakalářské práce je zjistit, jak významnou úlohu hraje při ukládání trestu domácího vězení institut předběžného šetření. Konkrétně je pozornost zaměřena na možnosti využití domácího vězení a elektronického monitoringu, podmínky uložení trestu, výkon trestu a s ním spojené jeho nařízení, odklad, přerušení, změna a upuštění, na jednotlivé formy kontroly trestu domácího vězení a aktuální problémy v praxi. Těmi jsou například problémy a nevýhody spojené s aplikací trestu domácího vězení a elektronického monitorovacího systému. Dále jsou popsány výhody využití trestu domácího vězení a elektronického monitorovacího systému. To vše je hodnoceno z pohledu probačního úředníka, a to v kontextu právní úpravy, metodických standardů Probační a mediační služby, výzkumných kriminologických poznatků a významných mezinárodních dokumentů v této oblasti.

Abstract:

The bachelor's thesis focuses on the issue of legal regulation of house arrest, especially its execution. The aim of the research of my bachelor thesis is to find out how important the institute of preliminary investigation is in the imposition of a house arrest sentence. Specifically, it is focused on the possibilities of using house arrest and electronic monitoring, conditions of sentencing, execution of a sentence and its associated regulation, postponement, interruption, change and waiver, on various forms of house arrest control and current problems in practice. These are the problems and disadvantages associated with the application of house arrest and an electronic monitoring system. I'm also describing the advantages of using a house arrest sentence and an electronic monitoring system. All this is evaluated from the perspective of the probation officer, in the context of legislation, methodological standards of the Probation and Mediation Service, criminological research findings and important international documents in this area.

Obsah

Úvod.....	1
1 Alternativní tresty.....	2
1.1 Alternativní tresty a postavení trestu domácího vězení jejich rámci.....	2
2 Trest domácího vězení.....	3
2.1 Stručná historie.....	3
2.2 Možnosti využití domácího vězení a elektronického monitoringu.....	5
2.2.1 Front & Back door typy domácího vězení.....	6
2.2.2 Další právní instituty s využitím povinnosti zdržovat se v obydlí v ČR.....	7
2.3 Současná právní úprava.....	9
2.4 Institut předběžného šetření.....	12
3 Výkon trestu domácího vězení.....	13
3.1 Nařízení výkonu trestu domácího vězení.....	13
3.2 Odklad a přerušení trestu domácího vězení.....	15
3.2.1 Odklad.....	15
3.2.2 Přerušení.....	15
3.3 Změna trestu domácího vězení.....	16
3.3.1 Rozhodnutí o výkonu náhradního trestu odnětí svobody.....	16
3.4 Upuštění od výkonu.....	17
4 Kontrola výkonu trestu.....	18
4.1 Formy výkonu kontroly.....	18
4.1.1 Namátková kontrola probačním úředníkem.....	19
4.1.2 Elektronický monitoring odsouzených (EMS).....	20
4.1.3 Způsoby zajištění kontroly výkonu.....	25
4.1.4 Vhodnost pro uložení TDV.....	26
5 Aktuální situace v oblasti výkonu TDV.....	26
5.1 Problémy a nevýhody spojené s aplikací TDV a EMS.....	26
5.2 Výhody spojené s využitím trestu domácího vězení a elektronického monitorovacího systému.....	28

5.3	Aplikace domácího vězení a využití EM v aplikační praxi a z pohledu penologických poznatků.....	29
6	Metodologický úvod.....	31
6.1	Cíle výzkumu, výzkumné otázky.....	31
6.2	Metoda sběru dat.....	32
6.3	Výzkumný vzorek.....	32
6.4	Omezení výzkumu.....	33
7	Analýza a interpretace dat.....	34
7.1	Institut předběžného šetření.....	34
7.2	Kontrola trestu domácího vězení.....	36
7.3	Elektronický monitorovací systém.....	38
7.4	Vzdělávání, podpora probačních úředníků.....	40
	Diskuse.....	41
	Závěr.....	44
	Seznam použité literatury.....	45
	Seznam zkratek.....	51
	Příloha č. 1.....	52
	Otázky polostrukturovaného rozhovoru.....	52
	Scénář rozhovoru:.....	52

Úvod

Pro mou bakalářskou práci jsem si vybrala téma trest domácího vězení a jeho výkon. Trest domácího vězení je jeden z alternativních trestů, který spočívá v tom, že odsouzený má povinnost v soudem stanoveném čase se zdržovat ve stanoveném obydlí. Trest domácího vězení a jeho výkon jsem popsala z pohledu probačního úředníka.

Bakalářská práce je rozdělena do dvou částí, teoretické a praktické. Teoretická část přibližuje danou problematiku a v části praktické je proveden výzkum s probačními úředníky. První kapitola se zaměřuje na alternativní tresty a jejich ukládání a postavení trestu domácího vězení v rámci alternativních trestů. Druhá kapitola popisuje současnou právní úpravu trestu domácího vězení, stručnou historii, možnosti využití domácího vězení a elektronického monitoringu, podmínky uložení trestu a institut předběžného šetření. Ve třetí kapitole se píše o výkonu trestu domácího vězení. Konkrétně o nařízení výkonu, odkladu a přerušení, změně trestu a upuštění od výkonu trestu. Čtvrtá kapitola informuje o kontrole výkonu trestu. Je zde popsána namátková kontrola probačním úředníkem, elektronický monitoring odsouzených, způsoby zajištění kontroly výkonu a vhodnost pro uložení. Poslední kapitola přibližuje aktuální situaci v oblasti výkonu trestu domácího vězení, problémy a nevýhody spojené s trestem domácího vězení a elektronickým monitorovacím systémem, ale také výhody. V praktické části se pomocí osobního dotazování a rozhovorů s probačními úředníky věnuji jejich pohledu na institut předběžného šetření, kontrolu trestu domácího vězení, elektronický monitorovací systém a vzdělání a podporu probačních úředníků.

V době psaní mé bakalářské práce byl vypnut elektronický monitorovací systém. Tato situace nastala až poté, kdy již byly všechny rozhovory s probačními pracovníky provedené, zjištěné poznatky se tedy vztahují k situaci, kdy ještě elektronický monitorovací systém fungoval a mluvím o minulém dodavateli.

1 Alternativní tresty

1.1 Alternativní tresty a postavení trestu domácího vězení jejich rámci

V nejširší formě můžeme alternativní tresty označit jako všechny tresty nespojené s odnětím svobody. V tomto případě by v rámci českého práva spadaly do skupiny alternativních trestů všechny druhy trestů uvedené v ustanovení § 52 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (dále jen „TZ“ nebo „trestní zákoník“), s výjimkou nepodmíněného trestu odnětí svobody. Za alternativní tresty by bylo třeba označit i například trest ztráty čestných titulů a vyznamenání i trest ztráty vojenské hodnosti. Tyto dva tresty lze uložit pouze vedle nepodmíněného trestu odnětí svobody, protože důsledkem těchto trestů samo o sobě není omezení osobní svobody pachatele.¹

Podle Ščerby lze v užším pojetí alternativní tresty vymezit podle jejich hlavního účelu, a tím je náhrada za nepodmíněný trest odnětí svobody. V takovém případě by v rámci českého trestního práva spadaly do této kategorie alternativních trestů například trest domácího vězení, trest obecně prospěšných prací, peněžité trest a podmíněné odsouzení (včetně podmíněného odsouzení s dohledem).²

Nespornou výhodou alternativního trestu je fakt, že se s trestem nespojují negativa trestu odnětí svobody, jako je například izolace od rodiny a života mimo věznic, dopad na rodinu atd. Alternativní tresty pomáhají v lepším začlenění odsouzeného pachatele do společnosti a nemají tolik negativních vlivů jako například trest odnětí svobody.³

Mezi kladné stránky alternativních trestů nesporně patří také velké snížení finančních nákladů, které jsou spojené s výkonem trestu (na jednoho vězně jsou denní náklady zhruba 1500 Kč⁴), uvolní se věznice pro pachatele závažnějších trestných činů a

1 Srov. s ŠČERBA, Filip. *Alternativní tresty a opatření v nové právní úpravě*. 2. vydání. Praha: Leges, 2014. ISBN 978-80-87576-93-9.

2 Srov. s ŠČERBA, Filip. *Alternativní tresty a opatření v nové právní úpravě*. 2. vydání. Praha: Leges, 2014. ISBN 978-80-87576-93-9.

3 Srov. s JELÍNEK, Jiří a kol. *Trestní právo hmotné: Obecná část, Zvláštní část*. 5. vydání. Praha: Leges, 2019. ISBN 978-80-7502-120-5

4 Srov. s RUBIKON CENTRUM, Z.Ú. *Výroční zpráva 2019* [online]. 2019 [cit. 2021-11-09]. Dostupné z: https://www.rubikoncentrum.cz/wp-content/uploads/2020/07/RUBIKON_vyrocní-zpráva-2019.pdf?fbclid=IwAR0i3F7vJ76fkmhml7gluYTpQze-aCy8e_mkP-8B81MmB50LDOJpDOYM1HM

eliminují se negativní vlivy spojené s uvězněním.⁵ Pachateli je tím umožněno pokračovat v zaměstnání, což je jeden z velmi důležitých aspektů. Pachatel nepřichází o svůj běžný denní režim a zároveň mu to dává možnost uhradit škody, které svým činem způsobil.⁶ „Úspěšná resocializace odsouzeného je pak jedním z klíčových faktorů při prevenci jeho dalšího kriminálního chování.“⁷

Z hlediska výčtu trestů podle § 52 TZ je trest domácího vězení (dále jen „TDV“) považován za nejprísnější alternativní trest, a to z důvodu intenzity zásahu do života odsouzeného, kterému byl trest uložen. Ostatní alternativní tresty nejsou považovány za tak přísné.⁸ TDV by do budoucna mohl výrazným způsobem přispět ke snížení ukládání nepodmíněného trestu odnětí svobody. Mezi odborníky ovšem panují obavy, že by v tomto případě mohlo docházet mnohem častěji k jeho přeměně v nepodmíněný trest odnětí svobody pouze pro porušení podmínek jeho výkonu. Díky elektronickému monitoringu budou tato porušení velmi snadno odhalitelná ve srovnání s podmíněným odsouzením, kdy se zpravidla řeší až závažnější problémy odsouzeného.⁹

2 Trest domácího vězení

2.1 Stručná historie

Trest domácího vězení jako alternativa sahá daleko do historie. Najdeme řadu osobností, kterým byl tento trest uložen, protože byly z nějakého důvodu společensky nebo politicky nepohodlné. Musel se mu podrobit například apoštol Pavel, mimo jiné i v roce 1633, Galileo Galilei.¹⁰ „Domácí vězení na ostrově Svaté Heleny absolvoval Napoleon Bonaparte.“¹¹

---

5 Srov. s Alternativní tresty: Obecné informace. *Justice.cz* [online]. [cit. 2021-10-15]. Dostupné z: <https://www.justice.cz/web/msp/alternativni-tresty?clanek=obecne-informace>

6 Srov. s Alternativní tresty: Obecné informace. *Justice.cz* [online]. [cit. 2021-10-15]. Dostupné z: <https://www.justice.cz/web/msp/alternativni-tresty?clanek=obecne-informace>

7 Alternativní tresty: Obecné informace. *Justice.cz* [online]. [cit. 2021-10-15]. Dostupné z: <https://www.justice.cz/web/msp/alternativni-tresty?clanek=obecne-informace>

8 Srov. s ROZUM, Jan a kol. Zprávy PMS pro účely rozhodnutí v trestním řízení: kvalita, význam, efektivita [online]. Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2020 [cit. 2022-05-05]. ISBN 978-80-7338-188-2. Dostupné z: <http://www.ok.cz/iksp/docs/464.pdf>

9 Srov. s DIBLÍKOVÁ, Simona a kol. *Analýza trendů kriminality v České republice v roce 2018*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2019. ISBN 978-80-7338-179-0.

10 Srov. s Trest domácího vězení a elektronický monitoring. *Justice: Náramky* [online]. [cit. 2021-6-26]. Dostupné z: <https://naramky.justice.cz/historie/>

11 ŠTERN, Pavel, Lenka OUŘEDNÍČKOVÁ a Dagmar DOUBRAVOVÁ. *Probace a mediace*. Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-757-2.

Za vlády Františka Josefa I. získal v právním řádu České republiky trest domácího vězení podporu v písemné podobě zákonem č. 117/1852 ř. z., o zločinech, přečinech a přestupcích, ten nabyl účinnosti 1. září 1852.¹² Rozšíření trestu domácího vězení je po krátké době v roce 1855, kdy tento institut je použit ve vojenském trestním zákoně.

V roce 1918, po vzniku Československa, došlo recepčním zákonem k převzetí rakouského právního řádu pro české země. V platnosti zůstaly i právní předpisy v oblasti trestního práva.¹³

Nový trestní zákon, který je uveřejněný pod č. 86/1950 Sb., byl přijat v roce 1950 a nahradil trestní předpisy z doby rakousko-uherské monarchie. Touto změnou právní úpravy byl trest domácího vězení oficiálně odstraněn z trestního zákona na dlouhé roky. Po tuto dobu bylo přijato množství právních předpisů, žádný z nich ovšem TDV neupravoval, k jeho obnovení došlo až o hodně později schválením zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.¹⁴

V Sovětském svazu, Severní Koreji a Polsku komunistický režim ve druhé polovině 20. století často používal domácí izolaci jako nástroj sloužící k útisku a potlačování proti svým odpůrcům.¹⁵

Trest domácího vězení, jak ho teď známe, „*má svůj původ v zámoří, v USA začal být užíván již v osmdesátých letech 20. století.*“¹⁶ Nyní je pojetí trestu domácího vězení naprosto odlišné. Již nejde o to izolovat politické odpůrce, ale jde o alternativu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, kdy odsouzený má možnost žít běžným životem, neztrácet své rodinné a pracovní vazby.¹⁷ Také z hlediska ekonomického je pro stát tento trest velice výhodný, protože ve srovnání například s nepodmíněným trestem odnětí svobody je trest domácího vězení podstatně levnější.

---

12 Srov. s Trest domácího vězení a elektronický monitoring. *Justice: Náramky* [online]. [cit. 2021-6-26]. Dostupné z: <https://naramky.justice.cz/historie/>

13 Srov. s Trest domácího vězení a elektronický monitoring. *Justice: Náramky* [online]. [cit. 2021-6-26]. Dostupné z: <https://naramky.justice.cz/historie/>

14 Srov. s Trest domácího vězení a elektronický monitoring. *Justice: Náramky* [online]. [cit. 2021-6-26]. Dostupné z: <https://naramky.justice.cz/historie/>

15 Srov. s ŠTERN, Pavel, Lenka OUŘEDNÍČKOVÁ a Dagmar DOUBRAVOVÁ. *Probace a mediace*. Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-757-2.

16 ŠČERBA, Filip. *Alternativní tresty a opatření v nové právní úpravě*. 2. vydání. Praha: Leges, 2014. ISBN 978-80-87576-93-9.

17 Srov. s ŠČERBA, Filip. *Alternativní tresty a opatření v nové právní úpravě*. 2. vydání. Praha: Leges, 2014. ISBN 978-80-87576-93-9.

2.2 Možnosti využití domácího vězení a elektronického monitoringu

Typy využití domácího vězení v trestním právu lze rozdělit na dvě varianty. Je to front-door (front-end) model (TDV je uloženo jako samostatný trest, který může být spojen s kontrolou formou elektronického monitoringu *dále jen „EM“*) a back-door (back-end) model (EM je jako součást podmínek podmíněného propuštění; v rámci monitorování propuštěného pachatele po výkonu trestu odnětí svobody nebo např. v Belgii lze využít jako formu výkonu nepodmíněného trestu, kdy odsouzený do 3 let vězení stráví pouze jeden den ve vězení a následně je možné, že zbytek trestu vykoná na EM¹⁸).

Elektronický monitoring se v rámci výkonu trestu odnětí svobody dá využít různě. Například se využívá v době, kdy je odsouzený při výkonu části trestu mimo věznici jako nástroj ke kontrole odsouzeného. Dále také pak v rámci projektů tzv. otevřených věznic, při kontrole pohybu odsouzených v době krátkodobých pobytů mimo věznici nebo také při kontrole a řízení vězňů uvnitř věznic. Ve světě lze využít v rámci zkušební doby podmíněného odsouzení, podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody bez dohledu nebo s dohledem, to může to být také jedno z omezení. V některých zemích dokonce slouží elektrický monitorovací systém pro nahrazení vazby. Slouží jako samostatné opatření, které nahrazuje vazbu, nebo jako kontrolní prvek, pokud je vazba nahrazena některým alternativním opatřením, které právní řád dané země připouští. U nás elektronický monitoring slouží k náhradě vazby jako kontrolní prvek povinnosti zdržovat se ve stanoveném čase v obydlí nebo jeho části.¹⁹ Například v Belgii není elektronická kontrola spojena s dalšími podmínkami, ale funguje jako samostatný trest.²⁰ V Anglii a Walesu je uložen na maximálně 6 měsíců (za určitých podmínek lze prodloužit). EM je využit ve spojení s propuštěním na kauci, nelze ho uložit jako samostatné opatření.²¹

---

18 Srov. s VANHAELEMEESCH, Delphine, Tom VANDER BEKEN a Stijn VANDEVELDE. Punishment at home: Offenders' experiences with electronic monitoring. *European Journal of Criminology* [online]. The Author(s) 2013, 2014, (11), 273–287 [cit. 2021-11-04]. ISSN 1477-3708. Dostupné z: doi:10.1177/1477370813493846

19 Srov. s Zahranicni zkušenosti s elektronickým monitoringem. *Justice.cz* [online]. [cit. 2021-7-18]. Dostupné z: <https://justice.cz/web/msp/zahranicni-zkusenosti-s-elektronickym-monitoringem>

20 Srov. s BEYENS Kristel and ROOSEN Marijke. Electronic Monitoring in Belgium. Department of Criminology, Research Group Crime & Society, Vrije Universiteit Brussel. May 2016, s.10-11 [online], [cit. 16. 10. 2021], dostupné na <http://28uzqb445tcn4c24864ahmel.wpengine.netdna-cdn.com/files/2016/06/EMEU-Electronicmonitoring-in-Belgium.pdf>

21 Srov. s FAIR, Helen and HEARD, Catherine. Pre-trial detention and its over-use: Evidence from ten countries. Institute for Crime and Justice Policy Research, University of London, 2019, s.15, [online], [cit. 16. 10. 2021] dostupné z <https://www.prisonstudies.org/news/pre-trial-detention-and-its-over-use-evidence-ten-countries>

2.2.1 Front & Back door typy domácího vězení

Front-door typ domácího vězení jako samostatný trest je alternativou především pro nepodmíněný trest odnětí svobody. K jeho užití dochází v případě, že by bylo příliš přísné uložit pachateli trest odnětí svobody, ale jiné alternativní tresty by neplnily svůj účel. Dojde tedy k uložení samostatného trestu domácího vězení. Tento model využívá v novém trestním zákoníku také Česká republika a je zakotven v § 52 a násl. TZ.

Druhým modelem je back-door typ domácího vězení. Tento typ je obecně ve světě rozšířenější. Tento model se používá jako tzv. kombinovaná varianta. To znamená, že odsouzený nejprve vykoná trest odnětí svobody nebo alespoň jeho část. Až poté vykonává trest domácího vězení.²²

Tento typ je používán například v USA nebo Kanadě. Vychází se z předpokladu, že takové opatření by mělo pomoci k tomu, aby nedošlo k opakování trestného činu, popřípadě se alespoň prodlužuje interval mezi propuštěním z výkonu trestu a opětovným pácháním trestné činnosti. Podle správního úřadu soudů USA 97 % sledovaných pachatelů pomocí EMS zůstává během výkonu dohledu bez jakéhokoli zatčení za násilný trestný čin.^{23, 24}

Podobně jako jedna z forem elektronického monitoringu v Belgii byla zařazena forma back-door²⁵ využití TDV i do českého právního řádu, a to s účinností od 1. 10. 2012, v podobě přeměny zbytku nepodmíněného trestu odnětí svobody na trest domácího vězení. Tento trest bylo možné na základě ustanovení § 331 a § 331a TrŘ uložit na základě návrhu odsouzeného, státního zástupce nebo ředitele příslušné věznice, o kterém musí následně rozhodnout soud. Od 1. 1. 2022 byla tato možnost zrušena novelou TrŘ vedenou jako zákon č. 220/2021 Sb.

---

22 Srov. s Zahraniční zkušenosti s elektronickým monitoringem. *Justice.cz* [online]. [cit. 2021-7-18]. Dostupné z: <https://justice.cz/web/msp/zahranicni-zkusenosti-s-elektronickym-monitoringem>

23 Srov. s Zahraniční zkušenosti s elektronickým monitoringem. *Justice.cz* [online]. [cit. 2021-7-18]. Dostupné z: <https://justice.cz/web/msp/zahranicni-zkusenosti-s-elektronickym-monitoringem>

24 Srov. s Federal Location Monitoring. United States Courts [online]. [cit. 2021-10-16]. Dostupné z: https://www.uscourts.gov/services-forms/probation-and-pretrial-services/supervision/federal-location-monitoring?fbclid=IwAR0QWX0cCJ-yCt6Hg6_OmgJUjD7P290BfrmmM6auFieDleldD5Odf0rAbt4

25 Srov. s VANHAELEMEESCH, Delphine, Tom VANDER BEKEN a Stijn VANDEVELDE. Punishment at home: Offenders' experiences with electronic monitoring. *European Journal of Criminology* [online]. The Author(s) 2013, 2014, (11), 273–287 [cit. 2021-11-04]. ISSN 1477-3708. Dostupné z: doi:10.1177/1477370813493846

2.2.2 Další právní instituty s využitím povinnosti zdržovat se v obydlí v ČR

Povinnost odsouzeného zdržovat se ve stanoveném obydlí ve stanoveném časovém období nebo jeho části je možné využít i u podmíněného propuštění. Lépe řečeno soud může podle § 89 TZ pachateli ve zkušební době uložit, aby se pachatel zdržoval ve stanoveném časovém období v určeném obydlí nebo jeho části. K výkonu kontroly povinnosti odsouzeného zdržovat se ve stanoveném obydlí ve stanoveném časovém období nebo jeho části se využije § 331a TrŘ, konkrétně odst. 1 písm. b, který odkazuje na § 29 a 350l. Kontrolu odsouzeného zajišťuje Ministerstvo spravedlnosti nebo jím k tomu pověřený orgán ve spolupráci s Probační a mediační službou (dále jen „PMS“). Novelou trestního řádu platnou k 1. 1. 2022 a provedenou zákonem č. 220/2021 Sb. se z této kontroly vyjímá Ministerstvo spravedlnosti a veškeré povinnosti spojené s výkonem kontroly TDV přechází na PMS. Celková doba trvání určeného pobytu podmíněně propuštěného v obydlí nesmí přesáhnout jeden rok.

Druhou možností je dohled probačního úředníka nahrazující vazbu. Tento dohled je stanoven v § 73 odst. 1 písm. c) TrŘ a obviněný se musí ve stanovených lhůtách dostavit k probačnímu úředníkovi. Orgán, který rozhoduje o vazbě, může také současně uložit obviněnému povinnost zdržovat se ve stanoveném časovém období v určeném obydlí nebo jeho části. Zároveň je obviněný povinen umožnit probačnímu úředníkovi vstup do obydlí nebo jeho části²⁶. Při uložení nahrazení vazby některým opatřením uvedeným podle § 73 odst. 1 TrŘ může orgán rozhodující o vazbě rozhodnout podle odst. 4 téhož paragrafu o výkonu elektronické kontroly prostřednictvím elektronického kontrolního systému, jestliže odsouzený slíbí, že při výkonu kontroly poskytne veškerou součinnost.

Dříve bylo možné při uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody podle § 57a TZ tento trest za určitých podmínek přeměnit na trest domácího vězení. Nyní dle novely zákona č. 220/2021 Sb. bylo od této možnosti upuštěno a za účelem sjednocení procesních postupů lze trest odnětí svobody změnit pouze v žádost o podmíněčné propuštění, případně spojenou s dalšími omezeními na základě § 331 TrŘ.

V dřívější právní úpravě, která byla změněna novelou TZ č. 333/2020 Sb. platnou k 1. 10. 2020, bylo možné ukládat trest domácího vězení tak, jak ho popisují v těchto dvou podkapitolách níže.

---

²⁶ § 73 odst. 1 písm. c) TrŘ

Trest domácího vězení mohl být uložen několika základními způsoby. Podle českého justičního systému to byl primárně trest domácího vězení jako samostatný trest, tzv. „kvazi“ domácí vězení jako soudem uložená povinnost při podmíněném propuštění současně s dohledem na počátku zkušební doby a ve zkušební době. Existovaly tři druhy přeměn, ze kterých je dnes možná pouze jedna, a to přeměna trestu odnětí svobody:

- přeměna trestu odnětí svobody jako přeměna trestu odnětí svobody na trest domácího vězení, a to formou propuštění z výkonu trestu odnětí svobody po výkonu poloviny trestu,
- přeměna obecně prospěšných prací jako přeměna trestu obecně prospěšných prací na trest domácího vězení,
- přeměna peněžitého trestu jako přeměna peněžitého trestu na trest domácího vězení.²⁷

Přeměna trestu obecně prospěšných prací na trest domácího vězení byla zrušena dle důvodové zprávy k zákonu č. 333/2020 Sb., protože se v praxi ukázala jako demotivační a snižující účinek uloženého trestu. Pachatel se tak měl možnost vyhnout nepodmíněnému trestu. Přeměna peněžitého trestu na trest domácího vězení byla též zrušena. Zákonodárcům bylo vyčítáno, že nahrazují jednu alternativu druhou. To je problematické z hlediska motivace pachatele trest vykonat a může to vyvolat pocit beztrestnosti. Pachatel si může myslet, že i po porušení a přeměně uloženého trestu se „nemusí obávat“ a nepodmíněný trest odnětí svobody nebude uplatněn ani v tomto důsledku porušení trestu. Dalším důvodem bylo, že tresty, na které může být peněžitý trest přeměněn, často bývají pachateli vnímány jako pro ně „výhodnější“.²⁸

2.3 Současná právní úprava

Tento trest byl do českého právního řádu zařazen s účinností od 1. 1. 2010, jedná se tedy o poměrně nový trest. V TZ je tento trest upraven v § 60 a 61 TZ. Jeho účelem je především zachování pozitivních rodinných a také pracovních vazeb pachatele, které

²⁷ Srov. s Trest domácího vězení. *Probační a mediační služba České republiky* [online]. [cit. 2021-6-26]. Dostupné z: <https://www.pmscr.cz/trest-domaciho-vezeni/>

²⁸ Srov. s Důvodová zpráva k zákonu č. 333/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, online [cit. 17.10.2021] dostupné na: <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=8&CT=453&CT1=0>

pomáhají k tomu, aby pachatel nepáchal trestnou činnost dál, pomáhají ke snazšímu vrácení do běžného života po odpykání trestu, a také je tato varianta trestu mnohem levnější než například nepodmíněný trest odnětí svobody.

TDV je ukládán lidem, které je třeba postihnout omezením osobní svobody, ale postačí menší intenzita omezení. Přihlíží se jak k závažnosti trestného činu, tak osobě pachatele, zároveň i jeho možnostem resocializace, rodinným poměrům a osobním vlastnostem. Trest domácího vězení je tedy alternativou k nepodmíněnému trestu odnětí svobody.²⁹

Dříve šlo trest domácího vězení také „uložit jako přeměnu peněžitého trestu § 69 odst. 2 písmeno a) TZ, trestu obecně prospěšných prací § 65 odst. 2 písmeno a) TZ a trestu odnětí svobody § 57a TZ.“³⁰ Po novelizaci TZ zákonem č. 333/2020 Sb. v roce 2020 to již možné není.

Podmínky ukládání TDV a problematika náhradního trestu odnětí svobody při porušení podmínek jeho výkonu jsou upraveny v § 60 až § 61 TZ. Trest domácího vězení je zakotven v § 60 Trestního zákoníku, kde je popsáno, za jakých podmínek může být trest uložen, jaké jsou povinnosti odsouzeného, povinnosti a práva soudu při uložení toho trestu a postup jde-li o pachatele ve věku blízkém věku mladistvých. V § 61 TZ je pak popsán náhradní trest odnětí svobody. Podrobněji probírám trest domácího vězení ve druhé kapitole.

Jednou ze základních podmínek pro ukládání TDV je okolnost, že pachatel je odsouzen za přečin.³¹ Přečin je kterýkoli nedbalostní trestný čin nebo úmyslný trestní čin, na který trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby, která nepřevyšuje pět let.³²

V tomto případě může soud dle trestního zákoníku uložit trest domácího vězení až na dvě léta, jestliže má soud za to, že postačí uložení tohoto trestu vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného přečinu a osobě a poměrům pachatele, a to i v případě trestu jiného podle § 60 odst. 1 písm. a) TZ.

---

29 Srov. s CHMELÍK, Jan, František NOVOTNÝ a Simona STOČESOVÁ. *Trestní právo hmotné: Obecná část*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016. ISBN 978-80-7380-583-8.

30 § 69; § 65; § 57 TZ

31 Srov. s ŠČERBA, Filip. *Alternativní tresty a opatření v nové právní úpravě*. 2. vydání. Praha: Leges, 2014. ISBN 978-80-87576-93-9.

32 § 14 odst. 2 TZ

Další podmínkou je písemný slib pachatele. Podle § 60 odst. 1 písm. b) TZ dá pachatel písemný slib, že se ve stanovené době bude zdržovat v obydlí nebo jeho části na určené adrese. Pachatel zároveň musí při výkonu kontroly poskytnout veškerou potřebnou součinnost. Místem výkonu tohoto trestu zpravidla bývá obydlí odsouzeného v místě jeho trvalého pobytu nebo v místě, kde se odsouzený zdržuje. Přihlédne se také k jeho osobním a rodinným poměrům.³³ Zároveň se také bere ohled na to, zda je pachatel zaměstnán s ohledem na možnosti dopravy do zaměstnání. Bez toho slibu nelze trest domácího vězení uložit. „*Domácí vězení je tak v platném českém právu jediný druh trestu, který není možné pachateli uložit proti jeho vůli.*“³⁴

Trest domácího vězení lze uložit jako samostatný trest, v případě není-li uložení jiného trestu třeba, a to s přihlédnutím k povaze a závažnosti spáchaného přečinu a osobě a poměrům pachatele není jiný trest potřebný dle § 60 odst. 2 TZ.³⁵ Možná je pak i kombinace trestu domácího vězení s jinými tresty, je-li to nutné. Takovým trestem může být například peněžitý trest nebo trest propadnutí věci. Ovšem trest domácího vězení nelze uložit vedle trestu obecně prospěšných prací, trestu odnětí svobody, a to včetně trestu odnětí svobody podmíněčně odloženého. Toto vyplývá z ustanovení § 53 odst. 1 TZ.

Povinností odsouzeného je podle § 60 odst. 3 TZ zdržovat se po dobu výkonu trestu v určeném obydlí nebo jeho části v soudem stanoveném časovém období, nebrání-li mu v tom důležité důvody. Takovým důvodem může být výkon zaměstnání nebo povolání, poskytnutí zdravotních služeb u poskytovatele zdravotních služeb v důsledku jeho onemocnění nebo úrazu. Podle § 60 odst. 4 TZ pak může soud povolit odsouzenému navštěvování pravidelných bohoslužeb nebo náboženských shromáždění i ve dnech pracovního klidu a pracovního volna.

Soud by měl také brát v potaz překážky existující v době, kdy soud o uložení trestu rozhoduje. Jde například o situaci, kdy pachatel pravidelně každý víkend navštěvuje své děti umístěné v dětském domově. Tuto situaci by měl soud zohlednit při svém rozhodování o trestu a upravit podmínky domácího vězení odpovídajícím způsobem.³⁶

33 Srov. s CHMELÍK, Jan, František NOVOTNÝ a Simona STOČESOVÁ. *Trestní právo hmotné: Obecná část*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016. ISBN 978-80-7380-583-8.

34 ŠČERBA, Filip. *Alternativní tresty a opatření v nové právní úpravě*. 2. vydání. Praha: Leges, 2014. ISBN 978-80-87576-93-9.

35 Srov. s JELÍNEK, Jiří a kol. *Trestní právo hmotné: Obecná část, Zvláštní část*. 5. vydání. Praha: Leges, 2016. ISBN 978-80-7502-120-5.

36 Srov. s ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář - § 60 odst. 3*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2012. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-428-5.

Na dobu výkonu trestu může také soud pachateli uložit přiměřená omezení nebo přiměřené povinnosti uvedené v § 48 odst. 4 TZ směřující k tomu, aby pachatel vedl řádný život. Zároveň může dle § 60 odst. 5 TZ soud vyslovit nad pachatelem dohled na dobu výkonu TDV. „Zpravidla mu též uloží, aby dle svých sil nahradil škodu nebo odčinil nemajetkovou újmu, kterou trestným činem způsobil, nebo aby vydal bezdůvodné obohacení získané trestným činem“³⁷ a to podle § 60 odst. 6 TZ.

Mladistvým pachatelům je také možné uložit domácí vězení jako trestní opatření podle § 24 odst. 1 písm. h) zák. č. 218/2003 Sb., zákon o soudnictví ve věcech mládeže.³⁸ Při ukládání tohoto trestu musí soud mít vždy na paměti, že tento trest může mít na mladé lidi velký vliv. Náramek může být pro okolí jasné znamení, že člověk něco spáchal a pojí se s tím obavy a nedůvěra. To se může projevit v sousedství, mezi přáteli nebo v zaměstnání. Pachatel může mít pocity zahanbení, stigmatizace a může to omezovat i další členy rodiny.³⁹ Rozdílem oproti uložení TDV dospělému pachateli je, že horní hranice sazby trestního opatření u mladistvého pachatele nesmí převyšovat polovinu horní hranice stanovené v TZ podle § 26 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb. Soud s tímto může uložit i další výchovná opatření.

Jedná-li se o pachatele ve věku blízkém věku mladistvých, soud může v zájmu využití výchovného působení rodiny, školy a dalších subjektů uložit také některá z výchovných opatření, která jsou uvedena v zákoně o soudnictví ve věcech mládeže za obdobného užití podmínek stanovených pro mladistvé podle § 60 odst. 7 TZ, a to samostatně nebo vedle přiměřených omezení a přiměřených povinností uvedených v § 48 odst. 4 TZ.

2.4 Institut předběžného šetření

Účelem předběžného šetření je především získání informací o osobě pachatele, zjištění jeho stávající situace, posouzení možných rizik a potřeb pachatele a posouzení vhodnosti uložení TDV.⁴⁰

Probační pracovník se v této fázi může zapojit do trestního řízení, a to v případě pověření od příslušného státního zastupitelství nebo soudu. Důležité je, aby byla

37 JELÍNEK, Jiří a kol. *Trestní právo hmotné: Obecná část, Zvláštní část*. 5. vydání. Praha: Leges, 2019. ISBN 978-80-7502-120-5

38 Srov. s ŠČERBA, Filip. *Alternativní tresty a opatření v nové právní úpravě*. 2. vydání. Praha: Leges, 2014. ISBN 978-80-87576-93-9.

39 Srov. s HULMÁKOVÁ, Jana. *Trestání delikventní mládeže*. V Praze: C.H. Beck, 2013. Beckova edice právní instituty. ISBN 978-80-7400-450-6.

40 Srov. s Probační a mediační služba České republiky, *Trest domácího vězení: metodický standart*, 2019

splněna podmínka, že pachatel vyslovil souhlas ke spolupráci s pracovníkem a místně příslušné státní zastupitelství nebo soud musí být o vstupu PMS do případu informovány.⁴¹

Pokud je probační pracovník pověřen soudem nebo státním zástupcem, provede institut předběžného šetření. Toto provádí v případech, kdy jsou splněny podmínky pro možnost uložení TDV. Pokud není pověřen, je zcela v jeho kompetenci, zda institut předběžného šetření (dále jen „IPŠ“) provede. Ale je velká šance, že úspěšný výkon předjednaných trestů bude vyšší, než když je trest uložen bez předjednání.⁴² Vzhledem k tomuto faktu klade probační pracovník velký důraz na získávání potřebných informací, kvalifikované vyhodnocení a kvalitní zpracování písemných výstupů z IPŠ.⁴³

Při předběžném šetření pracovník hodnotí rizika a potřeby pachatele i oběti, postoj k trestné činnosti, zájem odčinit vzniklé důsledky. Zjišťuje, jaké jsou jeho bytové podmínky, zaměstnání, způsob života a také posuzuje sociální a rodinné poměry. Obviněnému také poskytne informace o domácím vězení jeho podmínky a pravidla.⁴⁴ Pomocí institutu předběžného šetření se také v konkrétním případě zjišťují podmínky pro využití elektronického monitoringu – technický charakter, rizikovost pachatele, vhodnost bydliště atd.⁴⁵

Pokud výkon probíhá prostřednictvím EM je provedena úvodní konzultace, kterou provádí vedoucí případu a zjišťuje se postoj pachatele k výkonu elektronické kontroly a základní podmínky pro výkon EM (elektrina, GSM signál, zdravotní omezení). Následuje také návštěva v místě bydliště, kde se kontroluje vhodnost obydlí pro EM, GPS signál, přívod elektrické energie atd. Na základě všech informací vypracuje vedoucí případu stanovisko k možnosti uplatnění kontroly prostřednictvím EMS.⁴⁶

---

41 Srov. s Probační a mediační služba České republiky, *Trest domácího vězení: metodický standart*, 2019

42 Srov. s ROZUM, Jan a kol. Zprávy PMS pro účely rozhodnutí v trestním řízení: kvalita, význam, efektivita [online]. Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2020 [cit. 2022-05-05]. ISBN 978-80-7338-188-2. Dostupné z: <http://www.ok.cz/iksp/docs/464.pdf>

43 Srov. s Probační a mediační služba České republiky, *Trest domácího vězení: metodický standart*, 2019

44 Srov. s ŠTERN, Pavel, Lenka OUŘEDNÍČKOVÁ a Dagmar DOUBRAVOVÁ. *Probace a mediace*. Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-757-2.

45 Srov. s Probační a mediační služba České republiky, *Manuál EMS*, Verze II. 2019

46 Srov. s Probační a mediační služba České republiky, *Manuál EMS*, Verze II. 2019

3 Výkon trestu domácího vězení

3.1 Nařízení výkonu trestu domácího vězení

Jsou-li naplněny podmínky k uložení trestu domácího vězení podle § 60 TZ a soudce uloží trest, postupuje se dále podle § 334a TrŘ. Předseda senátu odešle nařízení odsouzenému a příslušnému středisku Probační a mediační služby. V něm určí počátek výkonu trestu domácího vězení a místo výkonu tohoto trestu, a to poté, co se rozsudek stane vykonatelným. Příslušný k nařízení výkonu je předseda senátu, který o věci rozhodl v prvním stupni, ten následně nařizuje výkon trestu domácího vězení podle § 315 odst. 2 TrŘ.⁴⁷

Počátek výkonu trestu domácího vězení se stanovuje tak, aby odsouzený mohl obstarat své záležitosti, jak stanoví § 334a odst. 2 TrŘ. Rozumí se tím hlavně rodinné a pracovní záležitosti, kdy by měla postačit doba 14 dnů. Ovšem v ojedinělých a odůvodněných případech může být tato doba delší.⁴⁸ Na základě ustanovení §334a odst. 1 TrŘ. *„jakmile se rozhodnutí, podle něhož se má vykonat trest domácího vězení, stalo vykonatelným, předseda senátu zašle odsouzenému a příslušnému středisku Probační a mediační služby nařízení výkonu tohoto trestu, v kterém určí počátek výkonu tohoto trestu a místo výkonu tohoto trestu.“*⁴⁹ Musí toto stanovit tak, aby si odsouzený mohl obstarat své záležitosti. Dle znění §334a odst. 3 TrŘ. *poté „místo výkonu trestu stanoví předseda senátu v obydlí odsouzeného v místě trvalého pobytu nebo v místě, kde se odsouzený zdržuje, a to s přihlédnutím k jeho osobním a rodinným poměrům; je-li odsouzený zaměstnán, přihlédne i k místu výkonu zaměstnání a k možnostem dopravy do zaměstnání.“*⁵⁰

Problémem je, pokud je trest domácího vězení uložen, aniž by odsouzený disponoval vhodným místem pro jeho výkon. To znamená, že místo jeho pobytu nemá charakter obydlí, chybí základní sociální vybavení, je špatný technický stav obydlí, velký počet osob žijících v domácnosti. V této fázi spolupracuje soud s příslušnou Probační a mediační službou, kdy probační pracovník vede odsouzeného k zařízení svých osobních

---

47 Srov. s ŠČERBA, Filip. Alternativní tresty a opatření v nové právní úpravě. 2. vydání. Praha: Leges, 2014. ISBN 978-80-87576-93-9.

48 Srov. s ŠČERBA, Filip. Alternativní tresty a opatření v nové právní úpravě. 2. vydání. Praha: Leges, 2014. ISBN 978-80-87576-93-9.

49 § 334a odst. 1 TrŘ

50 § 334a odst. 3 TrŘ

záležitostí, aby trest mohl být v co nejkratší době uložen a nebyl odkládán, měněn nebo přerušován, ale také provádí vyhodnocení obydlí klienta, zda je toto místo vhodné pro výkon trestu domácího vězení a také pro provádění kontrol a zajištění bezpečnosti pracovníků, kteří budou provádět namátkové kontroly. Soudu potom poskytuje tyto informace důležité pro stanovení počátku a místa výkonu trestu.⁵¹ Tomuto problému se dá předejít tím, že soud má k dispozici, ještě před uložením trestu, zprávu PMS o uložení takového trestu. Zároveň soud může pověřit PMS, aby provedla takzvaný institut předběžného šetření, blíže kap. 2.4. Pokud pracovník PMS není takovým úkolem pověřen, je pouze na jeho rozhodnutí, zda institut předběžného šetření provede.⁵² Výsledkem předběžného šetření je zpráva probačního úředníka. Počet těchto zpráv od roku 2017 narůstal. V letech 2018, 2019 může mít tento nárůst souvislost se zavedením EMS, soudy častěji uvažovaly o uložení trestu domácího vězení. Například v roce 2019 bylo 320 zpráv doporučujících a 278 nedoporučujících. Uložených trestů domácího vězení pak 131. Oproti tomu v roce 2016 bylo 203 zpráv doporučujících a 116 nedoporučujících. Uložených TDV 106. Pokud tedy soud uvažuje o uložení trestu domácího vězení, zpravidla vyžaduje tuto zprávu a provedení předběžného šetření.⁵³ Od roku 2021 Probační a mediační služba náramky pro hlídání odsouzených přestala využívat, a to z důvodu vypovězení smlouvy s dodavateli, se kterými byl už dlouhodobý problém. Probační úředníci tedy opět vězně kontrolují namátkovými osobními kontrolami.⁵⁴

3.2 Odklad a přerušování trestu domácího vězení

3.2.1 Odklad

Ze závažných důvodů může předseda senátu odložit nebo přerušit výkon trestu domácího vězení podle § 334d odst. 1 TrŘ. Při uložení TDV je do procesu zapojen probační úředník, který má v rámci tzv. předběžného šetření za úkol zjistit veškeré informace o životě odsouzeného. Někdy v tomto případě může dojít k situaci, že

---

51 Srov. s ŠTERN, Pavel, Lenka OUŘEDNÍČKOVÁ a Dagmar DOUBRAVOVÁ. *Probace a mediace*. Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-757-2.

52 Srov. s Probační a mediační služba České republiky, *Trest domácího vězení: metodický standart*, 2019

53 ROZUM, Jan a kol. *Zprávy PMS pro účely rozhodnutí v trestním řízení: kvalita, význam, efektivita*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2020. ISBN 978-80-7338-188-2.

54 Srov. s Místo elektronických náramků dohlíží na dodržování domácího vězení úředníci. Česká televize [online]. 2. 12. 2021 [cit. 2022-03-06]. Dostupné z: [https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3408890-misto-elektronickych-naramku-dohlizi-na-dodrzovani-domaciho-vezeni-urednici?](https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3408890-misto-elektronickych-naramku-dohlizi-na-dodrzovani-domaciho-vezeni-urednici?fbclid=IwAR3BVi_qhv1ZV9pwm5BnvPfaN0WjbfS_6dy2yWZYsYg1koKJx_DHud6TRCM)

fbclid=IwAR3BVi_qhv1ZV9pwm5BnvPfaN0WjbfS_6dy2yWZYsYg1koKJx_DHud6TRCM

započetí výkonu trestu domácího vězení není možné. Častěji se to ovšem stává, když probační úředník není zapojen do trestního řízení. Nemožnost započít trest domácího vězení může mít různé důvody, například výkon ochranného léčení ústavní formou, hospitalizace v lůžkovém zdravotnickém zařízení a další. Dalším důvodem je nepřiměřenost tvrdosti a nespravedlivost trestu. K takové situaci může dojít například při péči o nezletilé dítě, jehož druhý rodič se o něj nemůže postarat nebo poskytuje-li odsouzený péči jinému rodinnému příslušníkovi a další. V těchto případech je namíste rozhodnout o odložení výkonu trestu domácího vězení.⁵⁵

Odložení výkonu trestu domácího vězení je na potřebnou dobu, kdy trvají důležité důvody, které jsou pouze přechodného rázu. Doba odkladu by měla být v usnesení výslovně uvedena. Pokud by se z přechodných důvodů staly důvody trvalého rázu, jako je například onemocnění nevléčitelnou chorobou nebo hospitalizace v léčebně dlouhodobě nemocných, soud může místo odkladu rozhodnout o upuštění od výkonu trestu domácího vězení.⁵⁶

3.2.2 Přerušeni

Důležité důvody, které se mohou před započtím výkonu trestu objevit a mohou být důvodem pro odklad výkonu, mohou také nastat v průběhu výkonu TDV, a tím pádem mohou být důvodem pro jeho přerušeni. Přerušeni je též na potřebnou dobu, která není nijak zákonem omezena.⁵⁷

Doba odkladu nebo přerušeni není určena, ale pominou-li důvody odkladu nebo přerušeni, předseda senátu odklad nebo přerušeni odvolá podle § 334d odst. 2 TrŘ. Po dobu odkladu nebo přerušeni výkon trestu neprobíhá. Tato doba se tedy nezapočítává, protože odsouzený v této době trest nevykonává podle § 334d odst. 3 TrŘ. Proti rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek podle § 334d odst. 4 TrŘ.

---

55 Srov. s ŘÍHA, Jiří. § 334d Odklad a přerušeni výkonu trestu domácího vězení. ŠÁMAL, Pavel a kol. *Trestní řád I., II., III.: edice velké komentáře*. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 3851-3855. ISBN 978-80-7400-465-0.

56 Srov. s ŘÍHA, Jiří. § 334d Odklad a přerušeni výkonu trestu domácího vězení. ŠÁMAL, Pavel a kol. *Trestní řád I., II., III.: edice velké komentáře*. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 3851-3855. ISBN 978-80-7400-465-0.

57 Srov. s ŘÍHA, Jiří. § 334d Odklad a přerušeni výkonu trestu domácího vězení. ŠÁMAL, Pavel a kol. *Trestní řád I., II., III.: edice velké komentáře*. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 3851-3855. ISBN 978-80-7400-465-0.

3.3 Změna trestu domácího vězení

Ke změnám TDV může dojít na návrh probačního úředníka nebo samostatným rozhodnutím probačního úředníka se souhlasem odsouzeného a probační úředník může z důležitých důvodů změnit místo výkonu trestu domácího vězení nebo doby, kdy se zde má odsouzený zdržovat. Nesmí se ovšem změnit počet hodin v týdnu, po které se má odsouzený v obydlí nebo jeho části zdržovat. Probační úředník následně o těchto změnách informuje soud, který TDV uložil. Místo výkonu TDV se mění zejména po vykázání ze společného obydlí. V případě, že odsouzený nesouhlasí se změnou místa výkonu trestu nebo doby, kdy se má zdržovat na daném místě, případně nesouhlasí-li předseda senátu s navrhovanými změnami, rozhodne o změně předseda soudu, který TDV uložil. Z důležitých důvodů může předseda senátu rozhodnout o změně přiměřených omezení a povinností nebo výchovných opatření uložených odsouzenému, nesmí ale postupovat v neprospěch odsouzeného.⁵⁸

3.3.1 Rozhodnutí o výkonu náhradního trestu odnětí svobody

Náhradní trest odnětí svobody je upraven v § 61 TZ. Jde o postihnutí odsouzeného k TDV, který porušuje sjednané podmínky TDV, vyhýbá se nástupu do výkonu trestu bez závažného důvodu, jinak maří výkon trestu, nevykonává trest ve stanovené době. Pro tyto případy soud zároveň stanoví náhradní trest odnětí svobody až na jeden rok. O výkonu tohoto náhradního soudu může soud rozhodnout i během doby stanovené pro výkon TDV podle § 61 odst. 1 TZ. V případě, že by došlo k naplnění podmínek k uložení náhradního trestu stanovených v § 61 odst. 1 TZ, rozhodne předseda senátu soudu, který TDV uložil, na návrh státního zástupce probačního úředníka nebo i bez takového návrhu o výkonu náhradního trestu. Předseda senátu následně vyrozumí středisko PMS do jehož oblasti odsouzený spadá. Jestliže TDV zůstal v platnosti při uložení dalších dosud neuložených přiměřených povinností nebo omezení nebo výchovných opatření, kontroluje jejich dodržování PMS.⁵⁹ Jestliže odsouzený poskytl soudu příčinu k tomu, aby rozhodl, že dojde k vykonání náhradního trestu až po výkonu poloviny prvně uloženého trestu domácího vězení. Poté soud délku náhradního trestu odnětí svobody krátí na polovinu. Ve výjimečných případech může soud ponechat TDV v platnosti i přesto, že odsouzený dal soudu příčinu k rozhodnutí o výkonu náhradního

---

⁵⁸ Srov. s §334e TrŘ

⁵⁹ § 334g TrŘ

trestu odnětí svobody dle § 61 TZ. Soud ale zároveň může k tomuto rozhodnutí přidat dohled, prodloužit TDV až o jeden rok, uložit další přiměřené omezení nebo povinnost podle § 48 odst. 4 TZ nebo uložit výchovná opatření podle § 60 odst. 7 TZ v případě, je-li odsouzený ve věku blízkém k věku mladistvých.

3.4 Upuštění od výkonu

Od výkonu trestu domácího vězení se na základě rozhodnutí předsedy senátu může v určitých případech upustit a trest se vůbec nevykoná. Tato situace může vzniknout jak před zahájením výkonu, během něj, tak i v době, kdy je trest přerušen. Obvykle to bývá z důvodu, že odsouzený onemocní nevléčitelnou, životu nebezpečnou nemocí nebo nevléčitelnou nemocí duševní nebo z jiných obdobně závažných důvodů dle § 334f odst. 3 TrŘ. Jako nevléčitelnou životu nebezpečnou nemoc můžeme označit třeba Alzheimerovu nemoc či AIDS. Ovšem vždy je nutné vyžádat lékařskou zprávu ošetřujícího lékaře nebo znalecký posudek.⁶⁰

Dalším důvodem k upuštění od výkonu nebo jeho zbytku je, jestliže odsouzený byl nebo má být vydán do jiného, cizího státu nebo předán cizímu státu podle části páté hlavy druhého zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, nebo vyhoštěn na základě § 334f odst. 1 TrŘ. Vyhoštění je možné pouze u cizinců, protože pouze ti mohou být vyhoštěni. „*Nedojde-li k vydání odsouzeného do ciziny, k jeho předání nebo k vyhoštění podle odstavce 1, anebo vrátí-li se v těchto případech vydaný, předaný nebo vyhoštěný, rozhodne soud, že se trest domácího vězení nebo jeho zbytek vykoná.*“⁶¹

4 Kontrola výkonu trestu

Kontrolu TDV zajišťuje Probační a mediační služba na základě ustanovení § 334b TrŘ a předmětem kontroly dle § 1 vyhlášky č. 456/2009 Sb., která je hlavně v dodržování stanovených podmínek výkonu TDV, dodržování přiměřeného omezení, přiměřené povinnosti, výchovného opatření nebo dohledu v případě, že byly uloženy zároveň s trestem domácího vězení a kontrola vedení řádného života odsouzeného po dobu výkonu trestu.

---

60 Srov. s PAVEL, Šámal a kol. *Trestní řád I., II., III.: edice velké komentáře - §334f*. 7. Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-465-0.

61 § 334f odst. 1 TrŘ

Dle § 4 vyhlášky č. 456/2009 Sb., je velmi důležitá i spolupráce odsouzeného při výkonu kontroly trestu. Ta spočívá v umožnění kontroly přítomnosti odsouzeného v místě a době výkonu tohoto trestu zaměstnancem Probační a mediační služby. To zahrnuje i umožnění vstupu do obydlí odsouzeného a součinnost při kontrole plnění soudem uloženého přiměřeného omezení, přiměřené povinnosti, výchovného opatření, podmínek uloženého dohledu a vedení řádného života. Pokud odsouzený ví o skutečnosti, že pro něj nebude možné plnit podmínky výkonu TDV v stanoveném čase a místě, má povinnost oznámit tuto skutečnost zaměstnanci PMS.

4.1 Formy výkonu kontroly

„Kontrolu výkonu trestu domácího vězení zajišťuje Probační a mediační služba prostřednictvím elektronického kontrolního systému umožňujícího detekci pohybu odsouzeného nebo namátkovou kontrolou prováděnou probačním úředníkem.“⁶²

Formy výkonu kontroly TDV jsou legislativně upravené v TrŘ (např. § 334b), zákoně o Probační a mediační službě (např. § 4), vyhlášce č. 456/2009 Sb., o kontrole výkonu trestu domácího vězení. Postup probačních úředníků dále konkretizují metodické standardy PMS. EMS se hradí na základě vyhlášky č. 458/2009 Sb., kterou se stanoví denní sazba připadající na náklady spojené s výkonem trestu domácího vězení a využitím elektronického kontrolního systému a způsob jejich úhrady.

Dle ustanovení § 334b TrŘ lze kontrolu provozovat dvojím způsobem. Buďto ve spolupráci s provozovatelem elektronického kontrolního systému, který umožňuje detekci pohybu pachatele skrze technické zařízení, které je připevněné na těle (ruce, noze) nebo namátkovou kontrolou probačním úředníkem, který dohlíží na dodržování trestu. Oba způsoby se dají vzájemně kombinovat.

Pachatel je povinen umožnit pracovníkovi přístup do místa výkonu trestu, a to kvůli usnadnění kontroly. Pokud pracovník probační a mediační služby nebo provozovatel elektrického kontrolního systému zjistí, že odsouzený nedodržuje podmínky, je bezodkladně povinen tuto zprávu sdělit soudu.⁶³

---

62 § 334b TrŘ

63 Srov. s PAVEL, Šámal, Novotný OTO, Gřivna TOMÁŠ, Herczeg JIŘÍ, Vanduchová MARIE, Vokoun RUDOLF a kol. *Trestní právo hmotné: 8. vydání*. 8. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-358-7

4.1.1 Namátková kontrola probačním úředníkem

Prvním krokem při začátku výkonu kontroly TDV je kontaktování obvodního oddělení PČR pracovníkem PMS, v jehož lokalitě je výkon TDV nařízen. Dojde tak k vzájemné výměně potřebných informací. Když není věc projednávána v rámci IPŠ, ani nebylo prověřeno projednáním podmínek před nařízením trestu, pracovník si musí co nejdříve pozvat pachatele na středisko, kde ho seznámí se všemi náležitostmi, které se týkají výkonu trestu.⁶⁴

„Provádění namátkových osobních kontrol pachatele v místě výkonu TDV v nařízeném čase je základním prostředkem výkonu trestu za situace, kdy není využíván EMS.“⁶⁵

Tuto kontrolu provádí probační úředník, a to formou nepravidelných, namátkových kontrol, podle uvážení pracovníka v době, kdy se má odsouzený v určeném obydlí zdržovat. Odsouzený je za účelem kontroly povinen na vyžádání probačnímu pracovníkovi umožnit vstup do obydlí.⁶⁶

Pracovník sestavuje plán kontrol, kdy odsouzený musí být osobně zkontrolován minimálně 4x v jednom měsíci, pokud je kontrola prováděna pouze formou namátkových kontrol. V případě kombinace s EMS postačí jedna kontrola měsíčně. Frekvenci kontrol lze zvýšit v závislosti na konkrétním případě dle posouzení pracovníka. Kontrolu pracovník provádí vždy za doprovodu dalšího pracovníka. V případech, kdy by mohlo hrozit pracovníkovi nějaké ohrožení, je možné pachatele kontrolovat za asistence PČR.⁶⁷

Při každé namátkové kontrole vyplní pracovník záznam o namátkové kontrole TDV, který pachatel podepíše. Pokud není zastižen, zapíše pracovník všechny informace do sdělení o porušení TDV.

4.1.1.1 Role probačního úředníka při kontrole TDV probačním úředníkem

Probační pracovník kontroluje, zda trest plní svůj účel, tedy že klient dodržuje podmínky uložené soudem – ve stanovenou dobu se nachází na určeném místě, platí náklady trestního řízení a náklady trestu domácího vězení, jak plní povinnosti, které mu byly uloženy. Zároveň ale také pracovník odsouzeného podporuje, pomáhá mu při

64 Srov. s Probační a mediační služba České republiky, *Trest domácího vězení: metodický standart*, 2019.

65 Probační a mediační služba České republiky, *Trest domácího vězení: metodický standart*, 2019

66 Srov. s Probační a mediační služba České republiky, *TREST DOMÁCIHO VĚZENÍ*. [online]. Dostupné z: <https://www.pmscr.cz/trest-domaciho-vezeni/>

67 Srov. s Probační a mediační služba České republiky, *Trest domácího vězení: metodický standart*, 2019

řešení jeho problémů a jeho cílem je dovést klienta k tomu, aby vedl řádný život. Pracovník je také v kontaktu s rodinou či blízkými klienta, kteří s ním sdílí společné obydlí. Tímto chování se pracovník snaží snížit pravděpodobnost nevhodného chování klienta nebo dokonce opakování jeho trestné činnosti.⁶⁸

4.1.2 Elektronický monitoring odsouzených (EMS)

4.1.2.1 Počátky (vývoj) elektronického monitoringu

Elektronické sledování započalo v 80. letech v USA. V současné době se realizuje ve 12 evropských státech, nejrozšířenější je v Anglii a Walesu.⁶⁹ U nás začal být elektronický monitoring aktuálním tématem v roce 2010. Mluvílo se o něm v souvislosti s trestem domácího vězení. „Dne 1. 7. 2012 byl zahájen pilotní projekt „Elektronický monitoring odsouzených“, jehož cílem bylo experimentálně ověřit provoz elektronického monitoringu a využít získané zkušenosti pro přípravu zavedení této metody kontroly odsouzených ke standardnímu využívání.“⁷⁰ V roce 2013 byla vypsána zakázka na dodávku zařízení pro elektronický monitoring, ovšem amnestií prezidenta republiky došlo k prominutí trestů domácích vězení. Veřejná zakázka tedy neproběhla.⁷¹

Zakázka byla vypsána znovu v roce 2015, bez úspěchu pro malý zájem a v roce 2016, kdy se vítězem stala společnost SuperCom. V první fázi projektu získalo ministerstvo 280 náramků. Náramky se testovaly na zaměstnancích PMS a plně se začaly využívat v polovině září 2018.⁷² Monitorovací systém „byl zprovozněn v polovině září 2018, kdy bylo v provozu 45 náramků“.⁷³

Další sadu, konkrétně 120 náramků, měla společnost SuperCom dodat v říjnu 2019. To se bohužel nestalo a hrozilo tak, že se bude muset EMS pozastavit a po určitý čas bude doplněn namátkovými kontrolami.⁷⁴

---

68 Srov. s ŠTERN, Pavel, Lenka OUŘEDNÍČKOVÁ a Dagmar DOUBRAVOVÁ. *Probace a mediace*. Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-757-2.

69 Srov. s NAVRÁTILOVÁ, Jana. *Trest domácího vězení*. Bulletin advokacie. 2009, č. 10, s. 96. ISSN 1210-6348.

70 VICHEREK, Roman. *Vazba a možnosti elektronické kontroly obviněného*. Časopis pro právní vědu a praxi. Brno, 2019, 2019(1), 29-47. ISSN 1210-9126. Dostupné z: <https://doi.org/10.5817/CPVP2019-1-2>

71 Srov. s VICHEREK, Roman. *Vazba a možnosti elektronické kontroly obviněného*. Časopis pro právní vědu a praxi. Brno, 2019, 2019(1), 29-47. ISSN 1210-9126. Dostupné z: <https://doi.org/10.5817/CPVP2019-1-2>

72 Srov. s VICHEREK, Roman. *Vazba a možnosti elektronické kontroly obviněného*. Časopis pro právní vědu a praxi. Brno, 2019, 2019(1), 29-47. ISSN 1210-9126. Dostupné z: <https://doi.org/10.5817/CPVP2019-1-2>

73 Srov. s Elektronické náramky jsou v ostrém provozu. Justice.cz [online]. 21.09.2018 [cit. 2021-9-27]. Dostupné z: <https://justice.cz/web/msp/tiskove-zpravy?clanek=elektronicke-naramky-jsou-v-ostrem-provozu>

74 Srov. s Firma nedodala elektronické náramky pro domácí vězně, hrozí omezení monitoringu. *Aktuálně.cz* [online]. 14.1.2020 [cit. 2021-11-14]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/firma-nedodala-elektronicke-naramky-pro-odsouzene-hrozi-omez/r~72f6d4ac36b111eaac760cc47ab5f122/>

Dodavatel nakonec doručil náramky s více než půlročním zpožděním, ale jejich kvalita vůbec neodpovídala tomu, jaká měla být. Mluvčí Probační a mediační služby Martin Bačkovský označil náramky za nepoužitelné. V plánu bylo vypovědět smlouvu a vypsát nové výběrové řízení.^{75, 76} V roce 2021 se Probační služba rozhodla ukončit spolupráci, protože firma SuperCom neplnila své závazky řádně a včas.⁷⁷

4.1.2.2 *Druhy EMS*

V České republice rozlišujeme několik druhů situací, kdy bylo možné využít elektronického monitoringu. Bylo možné ho využít při ukládání alternativních trestů nebo přiměřených povinností a omezení nebo při předběžných opatřeních. Tím je například domácí vězení, nahrazení vazby, zákaz přiblížení se k jiné osobě a lokalitě, ale i zákaz požívání alkoholických nápojů.⁷⁸

Prvním druhem je povinnost zdržovat se v určeném obydlí nebo jeho části v soudem stanoveném časovém období. Odsouzenému nebo obviněnému je tedy uložena povinnost zdržovat se ve svém obydlí. S tím je mu stanoveno časové období, ve kterém musí tuto povinnost plnit. EMS tedy sleduje monitorovanou osobu, zda tuto povinnost plní řádně.⁷⁹

Dalším druhem je setrvání v příkázané zóně. Tento druh monitoruje přítomnost dané osoby v určené oblasti ve vymezeném čase. Soud uloží monitorované osobě lokalitu a určitý čas, kdy má v rámci kontroly přiměřených omezení a povinností plnit tuto povinnost. Nejčastěji se dle ustanovení § 48 odst. 4 zákona č. 40/2009 Sb., TZ, jedná o povinnost docházet do zaměstnání, absolvovat léčbu závislosti, resocializační program atd. Lze ho také použít v případě výjimek z rozvrhu domácího vězení.⁸⁰

---

75 ŠTEFAN, Václav. Náramky pro vězně v ohrožení. Bude se hledat nový dodavatel, říká ministryně Benešová. *IROZHLAS* [online]. 5.5.2020 [cit. 2021-11-14]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/elektronicky-naramek-marie-benesova-supercom-martin-stropnický-barak-trabelsi_2005051254_and

76 ŠTEFAN, Václav. Druhá šance pro elektronické náramky z Izraele. Ministerstvo váhá s výběrem nového dodavatele. *IROZHLAS* [online]. 9.6.2020 [cit. 2021-11-14]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/ministerstvo-spravedlnosti-elektronicke-naramky-vezni-domaci-vezeni-izrael-firma_2006091902_tzr

77 Srov. s Konec náramků pro vězně?: Probační služba opakovaně porušovala smlouvu, brání se dodavatel [online]. 6.12.2021 [cit. 2022-05-05]. Dostupné z: <https://www.ceska-justice.cz/2021/12/konec-naramku-pro-vezne-probacni-sluzba-opakovane-porusovala-smlouvu-brani-se-dodavatel/>

78 *Elektronický monitorovací systém: (EMS)* [online]. 2019 [cit. 2021-11-14]. Dostupné z: https://naramky.justice.cz/wp-content/uploads/2019/03/brozura_procteniA5.pdf

79 Tamtéž

80 Tamtéž

Setrvání mimo zakázanou zónu. Tento způsob se využívá v případě, kdy je nutné monitorované osobě zamezit vstup do stanovené zóny. Tato oblast by mohla souviset s trestnou činností a cílem je tedy odvrátit hrozící újmu například na majetku, zdraví atd. EMS sleduje osobu a v případě vstupu do této zóny je informováno operační středisko. Tento zákaz může být uložen dle ustanovení § 48 TZ.⁸¹

Setrvání mimo perimetr chráněné osoby. Zde je cílem zajištění větší míry bezpečí pro chráněnou osobu. EMS měří vzdálenost jak chráněné, tak monitorované osoby a v případě jejich přiblížení na menší vzdálenost, než je povoleno, upozorní operační středisko. Tento program slouží ke kontrole plnění přiměřeného omezení zákazu kontaktu s chráněnou osobou, případně jejími blízkými, a to v souladu s ustanovením § 48 odst. 4 písm. f) zákona č. 40/2009 Sb., TZ, jde o formulace specifikující zákaz přiblížení se k určité osobě. Tento program je možné využít ve vykonávacím řízení v rámci trestu domácího vězení, ale také ho lze uplatnit v přípravném řízení v rámci předběžného opatření uloženého obviněnému dle ustanovení § 88d zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním TrŘ.⁸² Dalším druhem je zdržení se konzumace alkoholických nápojů. Zde jde o přiměřenou povinnost, kterou má kontrolovaná osoba uloženu v rámci trestu domácího vězení nebo při povinnosti setrávat v místě bydliště v rámci podmíněného propuštění, nebo také jako povinnost k některému z opatření souvisejícímu s elektronicky kontrolovaným nahrazením vazby. Monitorovanou osobu je možné v kteroukoli denní dobu kontrolovat na přítomnost alkoholu v dechu. Dle ustanovení § 60 odst. 5 zákona č. 40/2009 Sb., TZ, smí soud pachateli uložit na dobu výkonu TDV přiměřená omezení nebo přiměřené povinnosti uvedené v § 48 odst. 4 písm. h) podněcující k tomu, aby vedl řádný život, a to uložením povinnosti zdržet se požívání alkoholických nápojů či jiných návykových látek.⁸³

---

81 Srov. s *Elektronický monitorovací systém: (EMS)* [online]. 2019 [cit. 2021-11-14]. Dostupné z: https://naramky.justice.cz/wp-content/uploads/2019/03/brozura_procteniA5.pdf

82 Srov. s *Elektronický monitorovací systém: (EMS)* [online]. 2019 [cit. 2021-11-14]. Dostupné z: https://naramky.justice.cz/wp-content/uploads/2019/03/brozura_procteniA5.pdf

83 Tamtéž

4.1.2.3 *Role pracovníků zajišťující elektronický monitoring*

Pracovníci zajišťující elektronický monitoring jsou dle právní úpravy probační úředníci ve spolupráci se zaměstnanci Ministerstva spravedlnosti ČR. Ovšem od 1. 1. 2022 na základě novely TrŘ již zajišťují výkon kontroly pouze pracovníci PMS a zároveň s nefunkčním systémem EM probíhají tyto kontroly pouze osobními namátkovými kontrolami probačním úředníkem.

Hlavním člověkem, který se stará o správný průběh případu, je vedoucí případu. Tedy probační pracovník, který je odpovědný za celkové vedení případu, komunikaci se soudci a státními zástupci, provádí předběžná šetření a úzce spolupracuje se specialisty EMS.⁸⁴

Specialista EMS je specializovaný probační úředník, který zajišťuje činnosti spojené s provozem EMS v terénu. To zahrnuje instalaci a deinstalaci zařízení a technické zásahy v případě. Také se ve spolupráci s vedoucím případu podílí na posouzení podmínek pro výkon elektronické kontroly v místě bydliště pachatele, a to po technické stránce.⁸⁵

Pracovníkem, který dohlíží na nepřetržitou kontrolu monitorovaných osob, je pracovník Probační a mediační služby. Za jeho nepřítomnosti jiná osoba zajišťující funkčnost elektronického kontrolního systému. Zmínění lidé a odsouzený podepíší předávací protokol takzvaný protokol o převzetí technického zařízení do užívání, součástí jsou také podmínky pro jeho provoz dle § 7 odst. 3 vyhlášky č. 456/2009 Sb.

---

84 Srov. s Probační a mediační služba České republiky, *Manuál EMS*, Verze II. 2019

85 Srov. s Probační a mediační služba České republiky, *Manuál EMS*, Verze II. 2019

4.1.2.3.1 *Postup pracovníků při využití EMS*

Ve fázi po pravomocném uložení TDV soud obvykle pověří PMS k zajištění podkladů potřebných pro nařízení trestu. Pokud byla PMS již v přípravném řízení pověřena vypracovat stanovisko k možnému uložení TDV, vedoucí případu aktualizuje již získané informace. Pokud PMS v přípravném řízení pověřena nebyla, vedoucí případu provede všechny úkony jako ve fázi před rozhodnutím (osobní konzultaci s pachatelem, návštěvu v místě bydliště, seznámí pachatele s podmínkami TDV, jeho povinnostmi a právy).⁸⁶

Pokud nebylo středisko PMS pověřeno realizací IPŠ, a v daném případě ani v případě TDV neprojednávalo podmínky pro nařízení již uloženého trestu, pozve si vedoucí případu před zahájením elektronické kontroly pachatele na středisko PMS, kde s ním projedná všechny záležitosti týkající se výkonu uloženého trestu či opatření prostřednictvím EM, a to ve spolupráci se specialitou EMS.⁸⁷

Poté vedoucí případu zaeviduje spis a specialista EMS založí kartu monitorované osoby a nastaví monitorovací program. Následně specialista EMS provede instalaci zařízení (umístí základovou stanici, instaluje náramek na tělo monitorované osoby, případně předá komunikátor a uvede do provozu alkoholtester). Dále už jsou realizovány namátkové kontroly, a to minimálně 1x měsíčně.⁸⁸

Vedoucí případu s předstihem upozorní na blížící se konec EM. Specialista EMS pak odebere po skočení všechna zařízení, která byla monitorované osobě pro účely elektronické kontroly přidělena a EM ukončí. Stav zařízení pracovník popíše v protokolu o stavu zařízení. Důležité je, aby specialista EMS provedl deinstalaci zařízení až ve stanovený termín, nikoli dříve.⁸⁹

V případě, že odsouzený porušuje podmínky TDV nebo prokazatelně maří výkon TDV vč. nedodržování uložených přiměřených omezení a povinností, má pracovník povinnost tuto skutečnost sdělit soudu, který TDV nařídil. Pokud dochází k opakovanému porušení podmínek TDV, navrhuje probační pracovník soudu přeměnu zbytku TDV na trest nepodmíněný.⁹⁰

---

86 Srov. s Probační a mediační služba České republiky, *Manuál EMS*, Verze II. 2019

87 Srov. s Probační a mediační služba České republiky, *Manuál EMS*, Verze II. 2019

88 Srov. s Probační a mediační služba České republiky, *Manuál EMS*, Verze II. 2019

89 Srov. s Probační a mediační služba České republiky, *Manuál EMS*, Verze II. 2019

90 Srov. s Probační a mediační služba České republiky, *Trest domácího vězení: metodický standart*, 2019

4.1.3 Způsoby zajištění kontroly výkonu

Zde jsou popsány problémy, které se pojí s namátkovými kontrolami prováděnými probačními pracovníky. Podle některých kritiků jsou namátkové kontroly probačními úředníky méně účinné, než kontrola pomocí elektronického monitorovacího systému. Navíc personální možnosti PMS jsou nyní velmi omezené. Pracovníci jsou velmi zahlceni ostatními činnostmi, které jsou Probační a mediační službě zákonem svěřeny. Pracovník nemůže vynaložit takové úsilí, aby to bylo srovnatelné s EMS, a nemá na to ani čas. Dalším bodem je, že někteří soudci plně nevěří kontrole pouze probačními pracovníky a považují to za nedostatečné, a proto tento trest neukládají tak často, jak by mohli.⁹¹ Tento problém již má částečně řešení. Tím byla kontrola elektronickým monitorovacím systémem, který z větší části nahrazoval samotnou kontrolu probačním pracovníkem. Zajišťovala ho Probační a mediační služba ve spolupráci s provozovatelem elektronického kontrolního systému (Ustanovení § 334b zákona č. 140/1961 Sb., o trestním řízení soudním TrŘ.), takže probačním pracovníkům se trochu „ulevilo“. Výhodou bylo, že odsouzený byl kontrolován neustále, což na něj mělo pozitivní vliv a stále spolupracoval s probačním pracovníkem, což bylo pro úspěšné dokončení trestu také velmi důležité. Zavedení EMS bylo tedy považováno za pozitivní posun v agendě TDV, bohužel to ale zatím neznamená, že TDV je ukládáno více, stále se zatím jedná o alternativní trest, který je ukládán velmi málo. Důvody, proč tomu tak je, budu popisovat dále. V současné době také došlo k vypovězení smlouvy s dodavatelem náramků pro EM, a proto PMS znovu přistoupilo k osobním kontrolám. Od 22. 11. 2021 již není monitorována žádná osoba. Zhruba po 3 letech a 2 měsících bylo zajištění kontroly výkonu trestu domácího vězení prostřednictvím elektronického monitoringu ukončeno. Nyní je sledování výkonu trestu zajišťováno prostřednictvím namátkových kontrol prováděných pracovníky Probační a mediační služby.⁹²

4.1.4 Vhodnost pro uložení TDV

Ne v případě každého pachatele je vhodné uložit TDV. Tento trest lze uložit jen některým skupinám pachatelů. Především je třeba, aby měl pachatel vhodné bytové podmínky. V komentáři k TZ § 133 se můžeme dočíst, že obydlí je dům nebo jiná

⁹¹ Srov. s ŠČERBA, Filip. Právní úprava nových alternativních trestů. Bulletin advokacie, 2009, č.10. s.86.

⁹² Srov. s Ukončení elektronického monitoringu. Justice.cz: Náramky [online]. [cit. 2022-03-06]. Dostupné z: <https://naramky.justice.cz/ukonceni-elektronickeho-monitoringu/>?fbclid=IwAR2Xk8qFmSMuLKTsiHLJYEdMaNEXbOgqxrMGoQIeg5bUsMh14yga7Bq9mxx

prostoru sloužící k bydlení a příslušenství k němu náležící, a je zde popsáno, jak má takové obydlí vypadat. Je tedy jasné, že trest domácího vězení nemůže být uložen osobám, které nemají stabilní nebo dokonce žádné bydlení, jako jsou například bezdomovci a squatteři.^{93, 94}

Podle § 1 vyhlášky č. 458/2009 Sb. činí denní sazba nákladů výkonu TDV a nákladů spojených s užitím elektronického kontrolního systému 50 Kč za každý kalendářní den. Kalendářním dnem je den, ve kterém odsouzený alespoň zčásti vykonával trest domácího vězení nebo v něm byl alespoň zčásti využíván elektronický kontrolní systém. To může být ale problém pro určité skupiny nemajetných osob. Částku je nutné zaplatit až po výkonu trestu po vyzvání soudem. Může se tedy vyšplhat na tisíce korun.⁹⁵

5 Aktuální situace v oblasti výkonu TDV

5.1 Problémy a nevýhody spojené s aplikací TDV a EMS

Výkon trestu domácího vězení zasahuje jak do práv a svobod odsouzeného, tak i do práv a svobod jeho blízkých. Myšleno těch blízkých, kteří s odsouzeným sdílí společnou domácnost. Je zasahováno především do jejich práva na soukromí a na nedotknutelnost obydlí podle čl. 12 Listiny základních práv a svobod.

Podmínkou uložení TDV je písemný slib pachatele, že se bude zdržovat ve stanovené době ve svém obydlí a poskytne veškerou součinnost dle § 60 odst. 1 písm. b). Tím pachatel zároveň souhlasí s omezením jeho práva na nedotknutelnost obydlí a je také omezena ústavně chráněná svoboda pohybu. Na druhou stranu je ale tato újma mnohem nižší, než co by pro odsouzeného znamenal výkon trestu odnětí svobody. Bez tohoto souhlasu nemůže trest domácího vězení započít. Ovšem osoby, které žijí s pachatelem ve společné domácnosti, žádný písemný souhlas nedávají. Při IPŠ probační úředník navštíví domov pachatele a promluví i s jeho „spolubydlícími“, ti mají možnost se k trestu a nové situaci, která má nastat, vyjádřit. Ovšem bylo by vhodné, aby i po lidech

---

⁹³ Srov. s Blíže KRAHL, M.: Elektronicky hlídané domácí vězení. *Právní rozhledy*. 1998, č. 5, str. 232. ISSN 1210-6410

⁹⁴ Srov. s ŠÁMAL, Pavel a A KOL. *Trestní zákoník: edice velké komentáře - § 133*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2012. ISBN 978-80-7400-428-5.

⁹⁵ § 2 odst. 1 vyhlášky č. 458/2009 Sb.

sdílející společné obydlí s odsouzeným, byl vyžadován souhlas s uložením trestu domácího vězení.⁹⁶

Tito lidé mohou být (v podstatě bez jejich souhlasu) výkonem trestu omezováni, a to především při provádění kontrol probačním úředníkem. Tyto kontroly mohou být kdykoli, klidně i v průběhu noci. V současné době toto řeší pouze PMS v rámci IPŠ.

Jako další zasahování do práv a svobod odsouzeného může být považován elektronický monitoring. Odpůrci domácího vězení hlídaného pomocí EMS kritizují tento způsob jako zásah do intimní sféry odsouzeného, ale i jeho blízkých.⁹⁷

Z psychologického hlediska pro odsouzeného uzavřené dveře obydlí představují neustále pokušení tento trest porušit. Dalším argumentem je vhodnost uložení. Tento trest nelze rovněž uložit všem pachatelům, vzniká tak pouze určitá „vybraná“ skupina lidí, u kterých přichází tento trest v úvahu. Hlavně tedy sociálně integrované skupiny lidí, protože obydlí je hlavní podmínkou pro uložení tohoto trestu, tedy například bezdomovci tento trest uložit nelze.⁹⁸

Nošení náramku může být také pro odsouzeného určitým stigmatem. Náramek je na noze poměrně viditelný a v lidech vytváří určité představy, které pro odsouzeného mohou být zdrojem nepříjemných pocitů. S náramkem je také spojené určité nepohodlí a omezení v běžném životě. S tím je ale třeba počítat. Nesmíme zapomínat na to, že se stále jedná o trest.^{99, 100}

Další nevýhodou je, že s trestem domácího vězení je spojen velký psychický tlak. Pachatel je v pokušení trest porušit, a to v mnohem větším než při klasickém odnětí svobody. Trest domácího vězení sice není tak přísný jako trest odnětí svobody, je to ale stále nejprísňější trest z alternativních trestů.¹⁰¹

---

96 Srov. s ŠÁMAL, Pavel a A KOL. *Trestní zákoník: edice velké komentáře - § 60*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2012. ISBN 978-80-7400-428-5.

97 Srov. s Navrátilová, J.: *Trest domácího vězení*. Bulletin advokacie [online]. 2009, (10). Dostupné z: <https://www-beck-online-cz.ezproxy.is.cuni.cz/bo/chapterviewdocument.seam?documentId=nrptembqhfwpweyk7geyf6427he2a&groupIndex=2&rowIndex=0>. Datum citace: 14.11.2021.

98 Srov. s Krahl, M.: *Elektronický hlídané domácí vězení*. *Právní rozhledy* č.5/1998, str. 229-233.

99 Srov. s HÄSSLER, Frank, Holger SCHÜTT a Jerzy POBOCHA. *Überwachung mittels „elektronischer Fußfessel“*. *Forensische Psychiatrie, Psychologie, Kriminologie* [online]. 2013, 7, 56-61 [cit. 2022-03-06]. ISSN 1862-7080. Dostupné z: <https://link.springer.com/article/10.1007/s11757-012-0191-2#citeas>

100 Srov. s HOŘÁK, Jaromír. *Domácí vězení a elektronická kontrola odsouzených*. *Trestní právo*, 2005, roč. 10, č. 12, s. 7-12. ISSN 1211-2860

101 Srov. s NAVRÁTILOVÁ, Jana. *Trest domácího vězení*. In: JELÍNEK, Jiří (ed.). *O novém trestním zákoníku: sborník z mezinárodní vědecké konference Olomoucké právnické dny, květen 2009, trestněprávní sekce*. Praha: Leges, 2009, s. 65-72. ISBN 9788087212219.

5.2 Výhody spojené s využitím trestu domácího vězení a elektronického monitorovacího systému

Jednou z nesporných výhod trestu domácího vězení je oproti nepodmíněnému trestu finanční úspora. Tento alternativní trest představuje významné šetření financí, kterých je dlouhodobě v oblasti vězeňství nedostatek. Pro stát je mnohem finančně nákladnější vězeň, která odpykává svůj trest odnětí svobody ve věznici, než pokud ho vykonává ve svém obydlí.¹⁰² Pobyt jednoho člověka ve vězení stál v roce 2019 cca 1 500 Kč na den. 10 000 milionů Kč jsou pak roční náklady na české vězeňství.¹⁰³ Dle ministerstva spravedlnosti v roce 2018 jsou denní náklady na člověka, který má trest domácího vězení, odhadovány na 120 - 150 Kč, přičemž 50 Kč odsouzený hradí sám, protože může být stále ekonomicky aktivní.¹⁰⁴ Státu tedy odpadají náklady za energii, vodu, stravu, ubytování a další.

Trest domácího vězení je také výhodný v tom, že díky němu lze snížit přeplněnost věznic, což je dlouhodobý problém. Bohužel tato možnost není dostatečně využívána, soudy neukládají TDV v takové míře, která by byla vhodná. Nelze tedy říci, že tento trest pomáhá odlehčení vězeňskému systému, zatím je to spíše teoretické a v praxi to nefunguje. Podle Generálního ředitelství Vězeňské služby ČR v roce 2021 bylo v České republice skoro devatenáct tisíc vězňenských osob a z těchto osob vykonávalo trest odnětí svobody téměř sedmnáct tisíc.¹⁰⁵

Další nespornou výhodou je, že odsouzený neztrácí kontakt se svojí rodinou a přáteli, zůstává tak ve svém přirozeném prostředí a nepůsobí na něj negativní vlivy vězeňského prostředí. Odsouzený také setrvává ve svém zaměstnání, což je také důležitý aspekt. Při výkonu tohoto trestu má odsouzený stanovený pevný režim, který dodržuje. To minimalizuje možná rizika vlivu škodlivých návyků a vlivů jeho okolí a odsouzenému pomůže naučit se určité návyky, které pak přetrvávají i po ukončení trestu. Navíc se vše děje v domácím prostředí.¹⁰⁶

102 Srov. s Král, V. Domácí vězení – další alternativní trest? Trestněprávní revue, 2007

103 Srov. s RUBIKON CENTRUM, Z.Ú. Výroční zpráva 2019 [online]. 2019 [cit. 2021-11-14]. Dostupné z: https://www.rubikoncentrum.cz/wp-content/uploads/2020/07/RUBIKON_vyrocní-zprava-2019.pdf?fbclid=IwAR0i3F7vJ76fkmhml7gluYTpQze-aCy8e_mkP-8B81MmB50LDOJpDOYMIHM

104 Srov. s Elektronické náramky jsou v ostrém provozu. *Justice.cz* [online]. 2018 [cit. 2021-11-14]. Dostupné z: <https://justice.cz/?clanek=elektronicke-naramky-jsou-v-ostrem-provo-1>

105 Srov. s GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ VĚZEŇSKÉ SLUŽBY ČESKÉ REPUBLIKY. STATISTICKÁ ROČENKA 2021 [online]. [cit. 2022-05-05]. Dostupné z: <https://www.vscr.cz/media/organizacni-jednotky/generalni-reditelstvi/odbor-spravni/statistiky/rocenky/statisticka-rocenka-2021.pdf>

106 Srov. s HOŘÁK, J.: Domácí vězení a elektronická kontrola odsouzených. Trestní právo. 2005, č. 12, str. 10. ISSN 1211-2860.

5.3 Aplikace domácího vězení a využití EM v aplikační praxi a z pohledu penologických poznatků

Faktorem, který ovlivňuje ukládání tohoto trestu, byla dlouhodobá absence systému elektronického monitoringu, poté i jeho zavedení v září roku 2018. Pro četnost ukládání to však není jediný faktor, který to ovlivňuje. Došlo k zavedení dvou změn právní úpravy, a to v důsledku novel trestního zákona zákonem č. 330/2011 Sb. s účinností od 1. 12. 2011 a zákonem č. 193/2012 Sb. s účinností od 31. 8. 2012. Tyto novely jsou také pravděpodobně příčinami nízkého počtu ukládání TDV. Jde o povinnost vyžádat si stanovisko probačního úředníka k TDV, pokud je sankce ukládána trestním příkazem, a o změnu způsobu reakce na porušování trestu ze stanovení náhradního trestu na přeměnu části nebo celého trestu. Tyto úpravy udělaly výkon trestu složitější, a to také ovlivnilo četnost jeho ukládání.¹⁰⁷

Absence elektronického monitoringu a tyto dvě novely drží oproti původním předpokladům vývoj trestu na hladině 200 – 250 vykonávaných trestů. Jedinou výjimkou byl rok 2012, kdy se počet vykonávaných trestů vyšplhal na 514.¹⁰⁸ V tomto roce došlo k výběru druhého provozovatele náramků a důsledkem toho bylo uložení více jak dvojnásobku trestů domácího vězení než v letech minulých i následujících. V roce 2013 se projevil dopad amnestie prezidenta republiky, kdy části odsouzených byla jejich trestní minulost zahlazena. V letech 2015 – 2018 se hodnoty počtu uložení TDV dostávaly pod 200 uložení ročně. Poté byl zaveden elektronický monitorovací systém, a to byl nový pozitivní impuls pro trest domácího vězení. Šlo o zhruba 20 % meziroční nárůst nových případů, trest se tak opět dostal k hladině 250 uložení ročně. V roce 2020 počet uložení začal opět klesat na zhruba 200 a v roce 2021 na zhruba 130.^{109, 110}

Podle statistik, které využívá Institut pro kriminologii a sociální prevenci ve své Analýze trendů kriminality v ČR, je domácí vězení dlouhodobě málo využívaný trest.

---

¹⁰⁷ Srov. s SCHEINOST, Miroslav a kol. Analýza trendů kriminality v České republice v roce 2019. Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2020, 2020. ISBN 978-80-7338-187

¹⁰⁸ Srov. s Statistika sankcí a opatření za léta 2010 až 2018. Justice.cz: Náramky [online]. [cit. 2022-03-07]. Dostupné z: https://naramky.justice.cz/souhrnny-prehled/?fbclid=IwAR3_qaxfFud2cGZOqdQneLIAIQK310H2ToswsOD71j-2w81STC5RhHkYxnQ

¹⁰⁹ Srov. s SCHEINOST, Miroslav a kol. Analýza trendů kriminality v České republice v roce 2019. Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2020, 2020. ISBN 978-80-7338-187

¹¹⁰ Srov. s Statistika sankcí a opatření za léta 2010 až 2018. Justice.cz: Náramky [online]. [cit. 2022-03-07]. Dostupné z: https://naramky.justice.cz/souhrnny-prehled/?fbclid=IwAR3_qaxfFud2cGZOqdQneLIAIQK310H2ToswsOD71j-2w81STC5RhHkYxnQ

Na základě oficiálních údajů vedených českými soudy bylo v roce 2018 pravomocně odsouzeno 54 448 fyzických osob, oproti tomu v roce 2020 bylo pravomocně odsouzeno 48 558 fyzických osob. Dlouhodobý trend ukládání trestu domácího vězení je pouze na hranici 0,2 % případů, což např. za rok 2020 představuje 95 uložených TDV.¹¹¹ Pouze v roce 2012 byl nárůst na 0,6 %. Nejčastěji ukládané je podmíněné odsouzení k trestu odnětí svobody, a to zhruba v 51 % případů. Hned za ním je peněžitý trest. Počet jeho uložení je asi 13 % ze všech uložených sankcí.¹¹²

Podle informací dostupných na webu Ministerstva spravedlnosti ČR byl počet monitorovaných osob vedený k 10. 10. 2021 95 osob. Z toho bylo 53 osob s uloženým trestem domácího vězení, 41 osob bylo kontrolováno v režimu nahrazení vazby dohledem a 1 osoba z titulu podmíněného propuštění s dohledem.¹¹³ V návaznosti na události spojené s výpadkem dodavatele náramků pro EMS je nynější počet monitorovaných osob nulový.

S přihlédnutím na zrušení přeměn jiných alternativních trestů na TDV zákonem č. 333/2020 Sb., účinným od 1. 10. 2020, a s ohledem na problémy s elektronickým monitoringem, které v listopadu roku 2021 vyústily v ukončení využívání EMS a nahrazení opět kontrolou probačního pracovníka, lze předpokládat celkové snížení počtu agendy trestu domácího vězení.¹¹⁴

Ukládání trestu domácího vězení by se mělo řídit podle principů a doporučení vycházející z pokynů Rady Evropy, které jsou uvedené pod názvem Recommendation of the Committee of Ministers to member States on electronic monitoring, patří mezi ně například: využití elektronického monitoringu upravuje zákon, rozhodnutí o využití EM náleží soudům, využití EM musí být přiměřené, EM nesmí být používán v rozporu se základními právy a svobodami člověka, atd.¹¹⁵

---

111 Srov. s Přehled o pravomocně odsouzených fyzických osobách podle soudů. [online]. [cit. 2022-05-06]. 2021. Dostupné také z: https://cslav.justice.cz/InfoData/servlet/FileServlet?id1=1&id2=obsah_dokumentu_pdf&id3=id_dokumentu=1828736&id4=pdf&id5=624601386caa386b169756a2f73a3604&id6=null

112 Srov. s DIBLÍKOVÁ, Simona a kol. *Analýza trendů kriminality v České republice v roce 2018*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2019. ISBN 978-80-7338-179-0.

113 Srov. s *Justice.cz: Náramky* [online]. [cit. 2021-10-16]. Dostupné z: <https://naramky.justice.cz/>

114 Srov. s SCHEINOST, Miroslav a kol. *Analýza trendů kriminality v České republice v roce 2019*. Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2020, 2020. ISBN 978-80-7338-187

115 Srov. s Recommendation CM/Rec(2014)4 of the Committee of Ministers to member States on electronic monitoring: Adopted by the Committee of Ministers on 19 February 2014, at the 1192nd meeting of the Ministers' Deputies [online]. 19.2.2014 [cit. 2022-05-07]. Dostupné z: https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectId=09000016805c64a7

6 Metodologický úvod

6.1 Cíle výzkumu, výzkumné otázky

Cílem výzkumu mé bakalářské práce je zjistit, jak významnou úlohu hraje při ukládání trestu domácího vězení institut předběžného šetření. Dále jsem se zaměřila na pozitiva a negativa kontroly trestu domácího vězení, tedy na kontroly probačním úředníkem a kontroly pomocí elektronického monitorovacího systému a na spokojenost a názory pracovníků PMS s těmito typy kontrol.

Hlavní a vedlejší výzkumné otázky:

Jaké jsou problémy spojené s formami kontroly výkonu TDV z pohledu probačního pracovníka?

Je důležité při ukládání TDV provést IPŠ?

Je důležité při TDV používat k jeho plnění prostředky jako je elektronický monitorovací systém?

6.2 Metoda sběru dat

Sběr dat pro účely mé výzkumné sondy jsem uskutečnila formou rozhovorů.

Obecně lze rozhovory rozdělit do tří skupin, a to na rozhovor nestrukturovaný, rozhovor polostrukturovaný a rozhovor strukturovaný. Já jsem zvolila polostrukturovaný rozhovor, kdy jsem měla připravený soubor otázek, na které jsem se chtěla zeptat. Osnovu rozhovoru přikládám v příloze. Tyto otázky jsem doplňovala dalšími, které mě napadly v průběhu rozhovorů. Rozhovory byly vedeny individuálně s pracovníky Probační a mediační služby, konkrétně se sedmi probačními úředníky, kteří pracují s lidmi ve výkonu trestu domácího vězení.

Scénář rozhovoru jsem nejdříve konzultovala s metodickým oddělením PMS a po drobné úpravě mi byla realizace rozhovorů schválena. Poté mi byly zaslány kontakty na pracovníky, se kterými jsem rozhovory prováděla.

Rozhovory byly vedeny formou on-line hovoru přes platformu Skype (pouze jeden rozhovor byl veden formou face to face). Rozhovory probíhaly od konce října 2021 do

konce listopadu 2021. Online forma byla zvolena z důvodu pandemické situace v České republice. Rozhovor, který se konal formou osobního setkání, probíhal za dodržení veškerých protiepidemických nařízeních. Doba jednotlivých rozhovorů byla v rozmezí 30 - 45 minut. V tomto čase mi dotazovaní zodpověděli veškeré mé připravené otázky i doplňující dotazy. Odpovědi dotazovaných jsem si zaznamenávala v průběhu rozhovoru písemně do předpřipraveného dokumentu. Interní předpisy PMS bohužel nepovolují rozhovory nahrávat ani pořizovat audiozáznam.

6.3 Výzkumný vzorek

Výzkumný vzorek tvořilo 7 pracovníků, z toho 4 muži a 3 ženy, pracovníci Probační a mediační služby České republiky ze sedmi měst. V České republice je cca 500 probačních pracovníků, z nich se ale ne všichni zabývají trestem domácího vězení. Těch, kteří se trestem domácího vězení zabývají (to znamená, že zpracovávají stanoviska k možnému uložení TDV před rozhodnutím soudu, následně po uložení TDV spolupracují s klientem realizují s ním konzultace, organizují výkon trestu, informují soud o průběhu výkonu TDV,..) je asi 100. Probandi byli vybráni ředitelstvem PMS, které mi na pracovníky zaslalo kontaktní telefon a e-mail, na základě kterých jsem se s pracovníky spojila. PMS tyto pracovníky vybrala, protože jsou zkušení a až na jednoho jsou zároveň všichni krajskými metodiky pro agendu TDV, takže jsou v této problematice dobře orientovaní a znají praxi ve svém regionu. Pracovníci byli probační úředníci, kteří se zaměřují, kromě jiného, na trest domácího vězení a jeden rozhovor proběhl s bývalým probačním úředníkem a nyní pracovníkem na oddělení EMS. Mezi pracovníky byli 4 muži a 3 ženy ve věku od třiceti do čtyřicetišesti let. Všichni měli dlouholetou praxi s klienty ve výkonu TDV od pěti do dvaceti let praxe. Pouze dva dotazovaní byli ze stejného kraje, ostatní byli z různých krajů a všichni pracovníci byli z rozdílných středisek.

Výzkum a všechny rozhovory probíhaly v době, kdy v ČR fungoval elektronický monitorovací systém. Dne 22. 11. 2021 byl elektronický monitoring vypnut a již se ke kontrole trestu domácího vězení nevyužívá. Spolupráce s firmou SuperCom byla zastavena.

6.4 Omezení výzkumu

Limitem výzkumu je způsob výběru respondentů, kdy pracovníci pro můj výzkum byli vybráni jednou osobou z ředitelství PSM. K tomu je nutné přihlídnout, tito dotazovaní byli vybráni podle toho, že budou k rozhovoru vhodní, mají zkušenost s danou problematikou a jsou v ní dobře orientováni. Také je nutné poznamenat, že charakteristikou kvalitativního výzkumu je to, že jeho výsledky nemají dostatečnou obecnou výpovědní hodnotu, a s tím je potřeba počítat a dle toho také nahlížet na výsledky výzkumu.

Dalším omezením je to, že jsem pracovala s poměrně malým vzorkem pracovníků, zhruba ze sedmi pracovníky ze sta. Z tohoto důvodu bych nedoporučovala zobecnit výsledky mé práce na celou populaci ani na všechny probační úředníky. Zároveň jde o mou první zkušenost s takovým výzkumem, což určitě také výzkum ovlivnilo. Určitým omezením může být též výběr vzorku, který provedla pracovnice PMS na metodickém oddělení podle mých požadavků. Mohlo se ale stát, že vybraní byli pracovníci, kteří jsou rozhovorům se studenty otevřenější a jsou komunikativnější. Mohou mít také podobný pohled na danou problematiku.

Můj výzkum probíhal v době, kdy EMS fungovalo a nevědělo se o tom, že bude ukončen. V této části práce je tedy stav popisován, jako by EM stále fungoval. Tato část se vztahuje k minulému dodavateli EMS, proto například při výběru nového nebudou tyto informace relevantní.

7 Analýza a interpretace dat

7.1 Institut předběžného šetření

Na otázku zkušenosti s četností uložení TDV s předběžným šetřením či bez něj se všichni dotazovaní shodli, že je častěji uložen trest domácího tam, kde předběžné šetření proběhlo. Šest ze sedmi probačních pracovníků odpovědělo, že je z jejich zkušenosti IPŠ realizován zhruba v 90 % případů. Nepředjednaných trestů je minimum. Dotazovaní probační pracovníci se shodli, že by předběžné šetření mělo být provedeno vždy.

Jeden z probačních úředníků se vyjádřil takto: „*Nevím, co probíhá v hlavě soudcům, když přemýšlí nad tím, jestli provést předběžné šetření nebo ne. Není u nás ale pravidlem, že IPS proběhne. Což je škoda, myslím si, že šetření má probíhat vždy, je to velmi důležité pro řádné dokončení trestu.*“

Pracovníci, s nimiž jsem vedla rozhvory, nejčastěji jako důvody nevyužití předběžného šetření uváděli např. „pohodlnost“ soudu, časové důvody, urychlení soudního jednání, kdy se soud domnívá, že když doloží potřebné dokumenty, stačí to.

Další pracovnice uvedla, že: „*Častěji je TDV uložen s předběžným šetřením. Velmi málo se stává, že by byl uložen bez něj, ale takovou situací může být, že soudce se rozhodl až při hlavním líčení, řekl si až při něm, že je i tato varianta.*“

Čtyři ze sedmi dotazovaných na otázku, zda pracovníci vidí rozdíl mezi tím, jestli v případě předběžné šetření proběhlo či nikoli, odpověděli, že se tato situace stává velmi málo. Zbylí tři dotazovaní měli konkrétní negativní zkušenost s tím, kdy IPŠ neproběhlo a mělo to zásadní vliv na průběh trestu. Zde jsou jejich vyjádření: „*Měla jsem případ, kdy neproběhl (institut předběžného šetření) a v 1+1 žilo 10 lidí, a to velmi silně ovlivnilo trest.*“

Další pracovník sdělil: „*Soud může TDV uložit i člověku, který je naprosto nevyhovující, má nevyhovující obydlí, stalo se nám, že odsouzený bydlel 3 km od nejbližší silnice. My tedy na každou kontrolu museli jít 3 kilometry tam a poté zase zpět.*“

Všichni dotazovaní zdůraznili, že je velmi důležité, aby šetření bylo provedeno, a pro ně osobně je to významný rozdíl. Když proveden není, je to pro pracovníky komplikovanější situace. Zároveň je to složité i pro odsouzeného, který nemá takovou představu o tom, co výkon tohoto trestu obnáší. To může přinést řadu komplikací.

Jeden z pracovníků říká: „*Rozdíl je určitě, a velký. Získám mnohem více informací o pachateli, jeho rodině a na základě informací pak můžu vyhodnotit, jestli je vhodné nebo nevhodné trest uložit.*“

Jeden z dotazovaných také poznamenal, že když je IPŠ provedeno, obvykle je trest řádně vykonaný. Naopak, když provedeno není, může častěji a pravděpodobněji nastat problém.

„Většinou, když není vykonán (IPŠ), ztroskotá to na rodinných vztazích nebo kvůli zaměstnání.“

Jako problémy, které mohou nastat u případů, kde nebylo provedeno předběžné šetření, téměř všichni probační úředníci označili situaci, kdy není provedeno předběžné šetření a trest může být např. uložen drogově závislému člověku, člověku žijícímu ve vyloučené lokalitě, bezdomovci, odsouzenému, která má nestabilní bydlení či zaměstnání nebo člověku, který má sklony k domácímu násilí, tím pak trpí celá rodina.

Jak dodal jeden dotazovaný: *„Může být trest uložen feťákovi, což je problematické, mohou tam být rodinné problémy, které neodhalíme a kvůli tomu je potom obtížné trest vykonat, obviněný může být agresivní, násilník. Další problém je nestabilní bydlení nebo zaměstnání. Na to všechno se během IPŠ dá přijít.“*

Na druhou stranu může docházet i k situacím, které by člověka ani nenapadly při provedení předběžného šetření.

Jedna dotazovaná vypověděla: *„Měla jsem případ pána, který měl TDV uložen v létě a měl velmi specifickou nohu (velikost) a nemohl si ani koupit boty, protože to nikdy nestihl a přes internet mu objednané nikdy nevyhovovaly, chci tím říci, že někdy vznikají zatěžující situace, které by nás ani nenapadly.“* Takováto situace je ale velmi výjimečná a většině takových situací se dá díky IPŠ předejít. Podrobně metodologické pokyny PMS popisují v kapitole 2.4.

7.2 Kontrola trestu domácího vězení

Otázku zhodnocení aktuálního systému kontroly u TDV více než polovina dotazovaných hodnotila kladně a je s nastavením aktuálního systému kontroly spokojená. Mají určité výhrady, ale celkově si myslí, že systém funguje dobře. Jeden dotazovaný komentoval, že už jsou na tento systém zvyklí a funguje. Zrušení by opět přidalo práci a byl by potřeba čas na osobní kontroly, který momentálně nemají (v době provádění rozhovorů EMS ještě běžně fungovalo a o jeho vypnutí nebyla žádná informace). Dva dotazovaní poznamenali, že do budoucna doufají a předpokládají vývoj EMS a využití více moderních technologií. Také panovaly obavy z toho, že by se měnil dodavatel náramků a EMS by byl pozastaven.

Dotazovaní jsou jednoznačně pro to, aby se co nejrychleji našla náhrada. Dle nich je tento způsob kontroly užitečný a účinný.

Jeden z pracovníků uvedl: *Jsem rád za EMS, kdyby se měnil dodavatel a padlo to, jsem pro, aby se co nejrychleji našla náhrada, je to užitečné a účinné.*“

EMS přineslo pozitivní posun, pracovníkům odpadly osobní kontroly, díky čemuž mají více času na ostatní agendu. EMS také přináší pozitivum, že si pracovník může kdykoli ověřit, kde se odsouzený nachází, což nebylo při osobních kontrolách možné.

Slabé stránky jsou podle pracovníků rozhodně to, že bez EMS je problém kontrolovat trest „pořádně“, také to s sebou nese časovou náročnost, návštěvy po večerech atd. Většina se shodla, že slabé stránky má hlavně využití pouze kontroly bez EMS. Na druhou stranu i s EMS se vyskytují problémy. Většina dotazovaných vypověděla, že v současné době není náramků dostatek, často jsou dysfunkční, správně nefunguje určování lokace, velikost náramků.

Slabé stránky definoval jeden z pracovníků takto: *„Slabé stránky si myslím, že má využití pouze kontroly, ale i elektronika má své limity třeba velikost, není jich dostatek a není vhodný dodavatel. Vezměte si, že každý na ruce nosíme chytré hodinky o průměru čtyř centimetrů a ten náramek je oproti tomu velká krabice.*“

V otázce problémů spojenými s uložením výkonu TDV při spolupráci s ostatními subjekty všichni dotazovaní odpověděli, že ve spolupráci se zprostředkovateli EMS není nikde problém a jejich spolupráce funguje. Téměř polovina dokonce označila jejich spolupráci za výbornou.

Pět z dotazovaných odpovědělo, že není problém ve spolupráci se soudy. Ostatní měli jen drobné výhrady, například na rychlost soudu. To je občas problém, ale vše se dá vykomunikovat.

Ke spolupráci se soudy jeden z pracovníků řekl: *„Někdy je problém, že chtějí zprávu před rozhodnutím rychle, dá se s nimi ale domluvit. Je to o komunikaci. Když po nás soudce chce zprávu před rozhodnutím do 14 dnů, většinou se mu dá vysvětlit, že máme moc práce a dá se doba prodloužit.*“

Podle jednoho z dotazovaných s obviněným obvykle vznikají praktické složitosti, kdy například tvrdí, že bude bydlet na novém místě, a potom chce zůstat v minulém bydlišti.

Příklad z praxe: *„Klientka otěhotněla a nevěděla, jak se stěhováním, jestli má jít k mamince. Potom zase, že půjde bydlet k babičce, a nakonec se vrátila zpět k příteli. Tím pádem se to řešilo natřikrát.“*

Problémů, se kterými se probační úředníci setkávají při provádění namátkových kontrol, je několik. Jako nejčastější problém se ukázalo, že v obydlí není zvonek, místo bydlíště není nijak označené, není označená schránka nebo lidé nemají nabitý telefon a nedá se je zkontaktovat.

Na tyto skutečnosti vypovědělo 5 ze 7 dotázaných. *„Někdy je složité lidi zkontaktovat, nemají třeba nabitý telefon nebo jim nefunguje zvonek. Většinou se to ale dá vyřešit, že nám otevře třeba sousedka nebo spolubydlíci.“*

Dalším problémem je agrese. Pouze jeden dotázaný tvrdil, že je problém s agresí klienta. Většinou klient ví, co trest obsahuje a je s tím „smířený“. Ovšem tři probační pracovníci řekli, že s agresí je problém spíše u rodiny nebo spolubydlících. U nich je problém, že si nedokážou představit, co trest obsahuje a tato neznalost vyvolává agresi. Například když přijde kontrola v noci. Nebezpečné je také to, když je spolubydlíci nebo někdo z rodiny opilý, to může vyvolat agresivní reakci. *„Občas má někdo agresivní projev, ale je to pochopitelné, když člověka vzbudíme brzy ráno.“* *„Může být někdy agresivní spíše rodina nebo opilí kamarádi, ale dá se jim vše vysvětlit. Pro naši bezpečnost se vždy snažíme chodit ve dvou.“* Tři dotazovaní ze sedmi také odpověděli, že když je trest předjednan, problémy obvykle nejsou.

7.3 Elektronický monitorovací systém

Na otázku, zda se pracovníci setkávají při výkonu kontroly prostřednictvím elektronického monitorovacího systému s nějakými překážkami či problémy, všichni odpověděli, že o technickou část se starají specialisté pro EMS, kteří přivezou techniku a potřebné vybavení. Spolupráce s nimi probíhá vždy velmi dobře a nikdy není problém. S překážkami a problémy se všichni pracovníci setkávají spíše v průběhu kontroly než před zahájením nebo na jejím začátku. Jako problémy, které mohou nastat, uvedli pracovníci, že odsouzený poškodí náramek a jinak s ním manipuluje, problémem je špatný signál v daném místě, aby vše správně fungovalo, signál musí být stabilní, nestabilní elektřina, problém může také nastat, když odsouzený mění bydlíště, při operaci nebo některých vyšetřeních musí být náramek sundaný. To vše se ale dá velmi

lehce vyřešit sundáním a opětovným nandáním náramku. Čtyři dotazovaní zaznamenali problém s lokalizací odsouzeného. Náramek nebyl vždy přesný. Problémem, který zmínili všichni probační úředníci, je nabíjení náramků, výdrž baterie není moc velká a doba nabíjení je velmi dlouhá. Většinou odsouzení nabíjejí náramek přes noc. To znamená, že musí mít u náramku připevněném na noze ještě nabíjecí kabel a v noci se velmi lehce může stát, že se kabel odpojí. Člověk se potom ráno vzbudí, musí do práce a náramek nemá nabitý. Možností je přidat na náramek záložní baterii. V tu chvíli je ale náramek dvakrát větší a protože je náramek často u kotníku, může být problém about si vysoké boty.

K problémům s náramky jeden z pracovníků sdělil: *Myšlenka je určitě dobrá, ale náramek by mohl být lepší. Myslím tím technicky, menší velikostně, lepší výdrž baterie. Ty náramky, které jsme dostali, byly za nejnižší finanční nabídku a jsou s nimi velmi často problémy. S nabíjením nejsem spokojen, ani s jejich fungováním. Systém je nepřesný. Zkrátka dalo se to udělat lépe, není to moc funkční.*”

Všichni probační úředníci se shodli na tom, že největší změnu z pozice probačního úředníka od doby, kdy byl zaveden EMS a ve srovnání s dobou před ním, vidí v tom, že se zmenšila frekvence kontrol a díky tomu jim ubyly práce v terénu. Práce se tím zjednodušila, v noci a večer nemusí jezdit na kontroly, šetří se časem, který se pak dá využít jinde. *“Změnila se frekvence kontrol... Dřív byla větší, kontroly byly v noci, snažily se je dělat spíš muži. Ted' hodně kontrol odpadlo.”*

Jako pozitiva pracovníci hodnotí to, že díky náramkům mají odsouzené více “pod kontrolou” než pouze při obyčejných kontrolách. Odsouzený je monitorován 24 hodin denně.

Negativem jsou již zmiňované špatně fungující náramky a problémy, které se s tím pojí, a také to, že ne pro každého je využití náramku vhodné. *“Kdyby fungovat EMS jak má, tak by to bylo ideální. Je to jeden z nejpřísnějších trestů, a já s ním souhlasím, své místo určitě má. Škoda jen, že ty náramky nefungují lépe.”*

Z hlediska odsouzených je z uživatelského hlediska problém v nabíjení – délka nabíjení je dlouhá, je velmi časté. Na tom se shodlo šest ze sedmi pracovníků. Další potíží je, že některým odsouzeným v létě otékají nohy (uvedli tři ze sedmi pracovníků), přístroj je poměrně velký, vadí vysoké pracovní boty, náramek škrábe, má tvrdý pásek. *„Při*

zavedení odsouzení komentovali, že zařízení je docela velké, má tvrdý pásek, tak si dávali vysoké ponožky, ale myslím, že si po čase zvykli.“

I přes tyto „problémy“ jeden dotazovaný pracovník komentoval, že byl překvapen z pozitivní reakce odsouzených. Jsou i případy, kdy je EMS nejlepší řešení.

Jeden takový případ mi pracovník představil. *„Měl jsem případ muže, který srazil na přechodu chodce, a ten zemřel. Ten muž měl dvě dcery, o které se staral sám. TDV a elektronický monitoring bylo ideální řešení, aby dcery nemusely do dětského domova. Kdyby otec šel do vězení, tak by to tak dopadlo.“*

Tento typ kontroly není podle pracovníků PMS vhodné využít ze zdravotních důvodů jako je diabetes, rakovina, má-li člověk kardiostimulátor, pracuje-li v moc prašném, horkém nebo studeném prostředí, dělá-li výškové práce. Dá se konstatovat, že jde o práce, kde by kvůli náramku mohlo dojít k pracovnímu úrazu. Jeho použití není vhodné v určitých lokalitách, kde není signál a jsou výpadky elektrického proudu. To může být problém na vesnicích. Není možné ho použít ani v příliš rozsáhlých domech. Tyto problémy jsou poměrně časté. *„Na Vysočině je to častější, je zde hodně vesniček, takže menší pokrytí signálem než třeba v Praze nebo Brně.“*

Na otázku, jaký mají pracovníci názor na spojení kontroly pomocí EMS s kontrolami probačním úředníkem, čtyři pracovníci odpověděli, že považují za přínosné, že kontrola probíhá kombinací elektronické kontroly a osobních namátkových kontrol. Podle jednoho dotázaného by byla kontrola signálů pachatele prostřednictvím náramku nedostatečná. Pracovník je pro odsouzeného velmi důležitý. Odsouzený často neví, jakou cestou „vykročit do života“ a v tom mu pracovník dělá jakéhosi „průvodce“ touto situací, kterou mu pomáhá zvládnout. *„Gró naší práce jsou ale konzultace, to je velmi důležité. Tyto konzultace odsouzenému pomáhají podle mého názoru nejvíce.“*

Naopak 3 pracovníci považují osobní kontroly v případě kontroly pomocí EMS za zbytečné a zatěžující. *„Z mého pohledu by měl náramek úplně nahradit výkon fyzické kontroly.“* Hlavní argument je, že odsouzený je zabezpečen, má bydlení, většinou i práci, s probačním úředníkem je i tak v kontaktu kvůli EMS, a má-li odsouzený zájem, je možnost s ním pracovat více.

7.4 Vzdělávání, podpora probačních úředníků

Všichni odpověděli, že se v práci cítí být podporováni svými nadřízenými a celkově jako tým mají moc dobré vztahy na pracovišti. Mají pocit, že se mohou na své kolegy i nadřízené spolehnout a kdykoli jim nabídnou například konzultační podporu. Jeden z dotazovaných zmínil, že by bylo dobré, aby se nadřízení více věnovali vylepšování EMS a „bojovali“ za zlepšení náramků. *„Jsem optimista, ale bylo by třeba, aby se tomu nadřízení věnovali více. Například aby více „bojovali“ za zlepšení náramků.“*

Možnost konzultace s kolegy a nadřízenými mají všichni dotazovaní probační úředníci. Všichni uvedli, že se na své kolegy mohou kdykoli obrátit, řeší problémy společně na poradách nebo okamžitě na pracovišti. *„Máme porady a všichni jsou do porady zahrnuti, mluvíme spolu, komunikujeme případy. Každý zná případy toho druhého a dokážeme si poradit.“*

Všichni probační pracovníci uvedli, že mají pravidelné supervize zhruba 3 - 4x ročně a považují je za smysluplné. Jeden z pracovníků říkal, že by ocenil i individuální supervizi. Všichni odpověděli, že vzdělávání je nepravidelné, ne moc časté, většinou jen, když pracovníky čeká nějaká změna, například změna legislativy.

Diskuse

Závěrem práce se pokusím shrnout získané poznatky a zároveň je porovnat s výzkumem v jiné práci. Práci porovnávám s bakalářskou prací Roxany Kubovské, která tuto práci napsala v roce 2020 a zabývá se tématem Důležité aspekty trestu domácího vězení v ČR z pohledu probačních úředníků. Stejně jako já vedla se svými dotazovanými polostrukturované rozhovory. Dotazovanými byli probační úředníci. Roxana vedla rozhovory s deseti pracovníky, mezi nimi bylo 6 mužů a 4 ženy.

V otázce spokojenosti s aktuálním systémem kontroly (jedná se o listopad 2021, tedy o dobu, kdy ještě fungoval EMS) u TDV bylo v mém výzkumu zjištěno, že více než polovina dotazovaných je s nastavením systému spokojená. Dle dotazovaných EMS přineslo pozitivní posun v kontrolách TDV. Tyto výsledky odpovídají i práci Roxany Kubovské, jejíž výzkum podporuje výsledky mého výzkumu, protože všichni její dotazovaní (10 probačních úředníků) se shodují na tom, že elektronická kontrola je mnohem spolehlivější, pracovníci nemají tolik práce a odpadají noční kontroly odsouzených.

Negativní zkušenosti či problémy s elektronickým monitorovacím systémem jsou dle dotazovaných hlavně s náramky a prací s nimi. Všichni dotazovaní se shodli, že je problém s nabíjením náramků a výdrží baterie. Mezi další problematrické situace, které mohou nastat patří například: odsouzený poškodí náramek, v obydlí je nestabilní elektřina a špatný signál. Problémy také bývají s lokalizací odsouzeného, náramek není vždy přesný. To částečně potvrzuje i práce Roxany Kubovské, která zjistila, že pět z deseti dotazovaných uvádí stejné technické problémy, jaké jsem ve své práci zjistila já. V její práci pouze tři probační pracovníci z deseti vidí problém v nabíjení náramků. To je oproti mé práci poměrně rozdílné, zde tento problém označilo všech sedm pracovníků.

Od doby, kdy byl zaveden EMS, se zmenšila frekvence kontrol odsouzených a díky tomu jim ubyla práce v terénu, práce se tím zjednodušila. V na tom se shodli všichni mnou dotazovaní probační úředníci. Paní Kubovská ve své práci uvádí, že pouze pět z deseti dotazovaných odpovědělo, že největší změnu vidí v tom, že nemají v terénu tolik práce a kontroly nejsou tak časté. Na druhou stranu dotazovaní odpověděli, že mají teď více práce s EMS, kdy musí vyhodnocovat informace týkající se odsouzeného, tím

přibýlo i více administrativní práce, která je spojená s každým případem. Zajímavé je, že tuto skutečnost žádný z dotazovaných při mém výzkumu nezmínil. To může znamenat vývoj využití EMS v pozitivním slova smyslu, kdy se pracovníci více „sžili“ s touto agendou.

Na základě výsledků mého výzkumu je možné říci, že probační úředníci hodnotí institut předběžného šetření jako velmi důležitý ne-li nezbytný pro hladký průběh a dokončení výkonu trestu domácího vězení. Více než polovina dotazovaných vypověděla, že situace, kdy nebylo IPŠ provedeno není častá. To je pozitivní informace. Z výsledků práce lze také konstatovat, že pracovníci byli s nastavením systému kontroly spokojeni a viděli ve využívání elektronického monitorovacího systému jasné výhody a ulehčení jejich práce. Dokonce, i když v době provádění rozhovorů nebyla o vypnutí EMS žádná informace, několik z nich řeklo, že by byli jednoznačně pro to, aby se co nejrychleji našla náhrada za dodavatele náramků v případě, že by spolupráce skončila. Z práce vyplývá, že jsou pracovníci i přes nějaké problémy, které se s využíváním EMS (a hlavně náramky) pojí, za tuto možnost kontroly rádi a hodnotí ji pozitivně. Je tedy škoda, že využívání EMS se zastavilo a jeho budoucnost je nejistá.

Na základě informací získaných v průběhu zpracování práce si dovoluji tvrdit, že trest domácího vězení, jako jeden z možných ukládaných trestů, je mírnější alternativou k trestu odnětí svobody, jelikož odsouzený dále zůstane ve svém prostředí a rodinném kruhu a trest tak razantně nezasahuje do jeho života a umožní tak snazší začlenění do společnosti po ukončení výkonu trestu. Jako negativní stránku tohoto způsobu výkonu trestu spatřuji nutnost zvýšené kontroly odsouzeného a možné porušení výkonu trestu, jelikož odsouzený není kontrolován neustále. V kontextu nedávných událostí spojených s ukončením elektronického monitoringu, jsou také kladeny vyšší nároky na kontrolu od PMS.

Poznatky získané mým výzkumem by mohly sloužit například PMS při výběru nového poskytovatele elektronických náramků, aby se předešlo komplikacím, které u minulého dodavatele vznikly. Závěry ovšem nelze úplně zobecnit, jelikož výzkumný vzorek byl z malé skupiny dotazovaných, se získanými názory se tedy nemusí všichni pracovníci ztotožňovat. V práci jsou poměrně detailně popsány konkrétní problémy, které při práci s náramky probační úředníci uvádějí. Práce tedy může být jakýmsi ukazatelem toho, jakých problémů je třeba se při výběru nového dodavatele vyvarovat.

Práce vyzdvihuje důležitost provádění institutu předběžného šetření. Ten je u jednotlivých případů využíván poměrně často, jak mi dotazovaní pracovníci potvrdili. Ovšem dle mého názoru by bylo dobré IPŠ využívat u každého případu, aby se předešlo případným komplikacím, které se objeví většinou až v průběhu výkonu trestu.

Závěr

Bakalářská práce se věnuje trestu domácího vězení a jeho výkonu převážně z pohledu probačních úředníků, a to v době, kdy v ČR fungoval elektronický monitorovací systém.

Cílem práce je zjistit, jakou roli hraje při ukládání trestu domácího vězení institut předběžného šetření. Jaká jsou pozitiva a negativa kontroly trestu domácího vězení, a to jak kontroly probačním úředníkem, tak kontroly pomocí elektronického monitorovacího systému. V rámci výzkumu jsem se také ptala na názory pracovníků na tyto typy kontrol. Na základě cílů práce byly vytvořeny výzkumné otázky, které pomohly k vytvoření scénáře rozhovoru, přiloženého v příloze.

Teoretická část je rozdělena do pěti kapitol. V první kapitole jsou probírány alternativní tresty a jejich ukládání včetně postavení trestu domácího vězení v rámci alternativních trestů. Druhá kapitola už řeší přímo trest domácího vězení, jeho současnou právní úpravu, stručnou historii, možnosti využití domácího vězení a elektronického monitoringu, podmínky uložení trestu. Je zde i kapitola týkající se institutu předběžného šetření. Třetí kapitola je zaměřena na výkon trestu domácího vězení. Jde tedy o nařízení výkonu, odkladu a přerušení, změně trestu a upuštění od výkonu trestu. V kapitole čtvrté se píše o kontrole výkonu trestu. Pozornost je zaměřena na namátkovou kontrolu probačním úředníkem, elektronický monitoring odsouzených, způsoby zajištění kontroly výkonu a vhodnost pro uložení. Pátá kapitola popisuje aktuální situaci v oblasti výkonu trestu domácího vězení, a jaké výhody a nevýhody jsou spojené s trestem domácího vězení a elektronickým monitorovacím systémem.

V praktické části se věnuji pohledu probačních úředníků na institut předběžného šetření, kontrolu trestu domácího vězení, elektronický monitorovací systém, vzdělání a podporu probačních úředníků. Praktická část prezentuje kvalitativní výzkum a jeho výsledky. Výzkum je proveden polostrukturovaným rozhovorem se sedmi pracovníky.

Dle výsledků lze říci, že praktická část splnila svůj cíl. Podařilo se zjistit, jakou roli hraje při ukládání trestu domácího vězení institut předběžného šetření, jaká jsou pozitiva a negativa kontroly trestu domácího vězení a jaké názory mají pracovníci na typy kontrol – namátkovou kontrolu probačním úředníkem a elektronický monitoring.

Seznam použité literatury

Alternativní tresty: Obecné informace. Justice.cz [online]. Dostupné z:

<https://www.justice.cz/web/msp/alternativni-tresty?clanek=obecne-informace>

BEYENS Kristel and ROOSEN Marijke. Electronic Monitoring in Belgium.

Department of Criminology, Research Group Crime & Society. Vrije Universiteit Brussel. May 2016. [online]. Dostupné z:

<http://28uzqb445tcn4c24864ahmel.wpengine.netdna-cdn.com/files/2016/06/EMEU-Electronicmonitoring-in-Belgium.pdf>

DIBLÍKOVÁ, Simona a kol. Analýza trendů kriminality v České republice v roce 2018.

Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci. 2019. ISBN 978-80-7338-179-0.

Důvodová zpráva k zákonu č. 333/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb.,

trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony,

online. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=8&CT=453&CT1=0>

Elektronické náramky jsou v ostrém provozu. Justice.cz [online]. 21.09.2018 Dostupné

z: <https://justice.cz/web/msp/tiskove-zpravy?clanek=elektronicke-naramky-jsou-v-ostrem-provozu>

Elektronický monitorovací systém: (EMS) [online]. 2019. Dostupné z:

https://naramky.justice.cz/wp-content/uploads/2019/03/brozura_procteniA5.pdf

FAIR, Helen and HEARD, Catherine. Pre-trial detention and its over-use: Evidence

from ten countries. Institute for Crime and Justice Policy Research, University of London, 2019, [online], dostupné z <https://www.prisonstudies.org/news/pre-trial-detention-and-its-over-use-evidence-ten-countries>

Federal Location Monitoring. United States Courts [online]. Dostupné z:

https://www.uscourts.gov/services-forms/probation-and-pretrial-services/supervision/federal-location-monitoring?fbclid=IwAR0QWX0cCJ-yCt6Hg6_OmgJUjD7P290BfrfmM6auFIeDlclD5Odf0rAbt4

Firma nedodala elektronické náramky pro domácí vězně, hrozí omezení monitoringu. Aktuálně.cz [online]. 14.1.2020. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/firma-nedodala-elektronicke-naramky-pro-odsouzene-hrozi-omez/r~72f6d4ac36b111eaac760cc47ab5f122/>

GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ VĚZEŇSKÉ SLUŽBY ČESKÉ REPUBLIKY. STATISTICKÁ ROČENKA 2021 [online]. Dostupné z: <https://www.vscr.cz/media/organizacni-jednotky/generalni-reditelstvi/odbor-spravni/statistiky/rocenky/statisticka-rocenka-2021.pdf>

HÄSSLER, Frank, Holger SCHÜTT a Jerzy POBOCHA. Überwachung mittels „elektronischer Fußfessel“. Forensische Psychiatrie, Psychologie, Kriminologie [online]. 2013, ISSN 1862-7080. Dostupné z: <https://link.springer.com/article/10.1007/s11757-012-0191-2#citeas>

HORÁK, Jaromír. Domácí vězení a elektronická kontrola odsouzených. Trestní právo, 2005, roč. 10, č. 12. ISSN 1211-2860

HULMÁKOVÁ, Jana. Trestání delikventní mládeže. V Praze: C.H. Beck, 2013. Beckova edice právní instituty. ISBN 978-80-7400-450-6.

CHMELÍK, Jan, František NOVOTNÝ a Simona STOČESOVÁ. Trestní právo hmotné: Obecná část. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016. ISBN 978-80-7380-583-8.

INSTITUT PRO KRIMINOLOGII A SOCIÁLNÍ PREVENCI. Zprávy PMS pro účel rozhodnutí v trestním řízení: kvalita, význam, efektivita [online]. Prosinec 2020 Dostupné z: http://www.ok.cz/iksp/docs/Zpravy_PMS_pro_ucely_rozhodnuti_v_trestnim_rizeni.pdf

JELÍNEK, Jiří a kol. Trestní právo hmotné: Obecná část, Zvláštní část. 5. vydání. Praha: Leges, 2019. ISBN 978-80-7502-120-5

Justice.cz: Náramky [online]. Dostupné z: <https://naramky.justice.cz/>

Konec náramků pro vězně?: Probační služba opakovaně porušovala smlouvu, brání se dodavatel [online]. 6.12.2021 Dostupné z:

<https://www.ceska-justice.cz/2021/12/konec-naramku-pro-vezne-probacni-sluzba-opakovane-porusovala-smlouvu-brani-se-dodavatel/>

KRAHL, M.: Elektronicky hlídané domácí vězení. *Právní rozhledy*. 1998, č. 5. ISSN 1210-6410

KRÁL, V. Domácí vězení – další alternativní trest? *Trestněprávní revue*, 2007

Místo elektronických náramků dohlíží na dodržování domácího vězení úředníci. Česká televize [online]. 2. 12. 2021 Dostupné z:

[https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3408890-misto-elektronicky-naramku-dohlizi-na-dodrzovani-domaciho-vezeni-urednici?](https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3408890-misto-elektronicky-naramku-dohlizi-na-dodrzovani-domaciho-vezeni-urednici?fbclid=IwAR3BVi_qhv1ZV9pwm5BnvPfan0WjbFs_6dy2yWZYsYg1koKJx_DHu)

[fbclid=IwAR3BVi_qhv1ZV9pwm5BnvPfan0WjbFs_6dy2yWZYsYg1koKJx_DHu](https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3408890-misto-elektronicky-naramku-dohlizi-na-dodrzovani-domaciho-vezeni-urednici?fbclid=IwAR3BVi_qhv1ZV9pwm5BnvPfan0WjbFs_6dy2yWZYsYg1koKJx_DHu)
d6TRCM

NAVRÁTILOVÁ, Jana: Trest domácího vězení. *Bulletin advokacie*. 2009, č. 10. ISSN 1210-6348.

NAVRÁTILOVÁ, Jana: Trest domácího vězení. *Bulletin advokacie* [online]. 2009, (10). Dostupné z:

<https://www-beck-online-cz.ezproxy.is.cuni.cz/bo/chapterviewdocument.seam?documentId=nrptembqhfwpweyk7geyf6427he2a&groupIndex=2&rowIndex=0>

Datum citace: 14.11.2021.

NAVRÁTILOVÁ, Jana. Trest domácího vězení. In: JELÍNEK, Jiří (ed.). *O novém trestním zákoníku: sborník z mezinárodní vědecké konference Olomoucké právnické dny, květen 2009, trestněprávní sekce*. Praha: Leges, 2009. ISBN 9788087212219.

PAVEL, Šámal a kol. *Trestní řád I., II., III.: edice velké komentáře - §334f. 7*. Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-465-0.

PAVEL, Šámal a kol. *Trestní právo hmotné: 8. vydání*. 8. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-358-7

Probační a mediační služba České republiky, *Manuál EMS, Verze II*. 2019

Probační a mediační služba České republiky, *TREST DOMÁCÍHO VĚZENÍ*. [online].

Dostupné z: <https://www.pmscr.cz/trest-domaciho-vezeni/>

Probační a mediační služba České republiky, *Trest domácího vězení: metodický standard*, 2019

Přehled o pravomocně odsouzených fyzických osobách podle soudů. [online]. 2021.

Dostupné také z: [https://cslav.justice.cz/InfoData/servlet/FileServlet?](https://cslav.justice.cz/InfoData/servlet/FileServlet?id1=1&id2=obsah_dokumentu_pdf&id3=id_dokumentu=1828736&id4=pdf&id5=624601386caa386b169756a2f73a3604&id6=null)

[id1=1&id2=obsah_dokumentu_pdf&id3=id_dokumentu=1828736&id4=pdf&id5=624601386caa386b169756a2f73a3604&id6=null](https://cslav.justice.cz/InfoData/servlet/FileServlet?id1=1&id2=obsah_dokumentu_pdf&id3=id_dokumentu=1828736&id4=pdf&id5=624601386caa386b169756a2f73a3604&id6=null)

Recommendation CM/Rec(2014)4 of the Committee of Ministers to member States on electronic monitoring: Adopted by the Committee of Ministers on 19 February 2014, at the 1192nd meeting of the Ministers' Deputies [online]. 19.2.2014 Dostupné z: https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectId=09000016805c64a7

ROZUM, Jan a kol. *Zprávy PMS pro účely rozhodnutí v trestním řízení: kvalita, význam, efektivita*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2020. ISBN 978-80-7338-188-2.

RUBIKON CENTRUM, Z.Ú. *Výroční zpráva 2019* [online]. 2019 Dostupné z: https://www.rubikoncentrum.cz/wp-content/uploads/2020/07/RUBIKON_vyrocnizprava-2019.pdf?fbclid=IwAR0i3F7vJ76fkmhml7gluYTpQze-aCy8e_mkP-8B81MmB50LDOJpDOYM1HM

ŘÍHA, Jiří. § 334d Odklad a přerušování výkonu trestu domácího vězení. ŠÁMAL, Pavel a kol. *Trestní řád I., II., III.: edice velké komentáře*. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-465-0.

SCHEINOST, Miroslav a kol. *Analýza trendů kriminality v České republice v roce 2019*. Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2020. ISBN 978-80-7338-187

Statistika sankcí a opatření za léta 2010 až 2018. Justice.cz: Náramky [online].

Dostupné z: [https://naramky.justice.cz/souhrnny-prehled/?](https://naramky.justice.cz/souhrnny-prehled/?fbclid=IwAR3_qaxfFud2cGZOqdQneLIAIQK310H2ToswsOD71j-2w81STC5RhHkYxnQ)

[fbclid=IwAR3_qaxfFud2cGZOqdQneLIAIQK310H2ToswsOD71j-2w81STC5RhHkYxnQ](https://naramky.justice.cz/souhrnny-prehled/?fbclid=IwAR3_qaxfFud2cGZOqdQneLIAIQK310H2ToswsOD71j-2w81STC5RhHkYxnQ)

ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář - § 60 odst. 3*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2012. *Velké komentáře*. ISBN 978-80-7400-428-5.

ŠÁMAL, Pavel a kol. *Trestní zákoník: edice velké komentáře - § 133*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2012. ISBN 978-80-7400-428-5.

ŠČERBA, Filip. *Právní úprava nových alternativních trestů*. Bulletin advokacie, 2009, č.10.

ŠČERBA, Filip. *Alternativní tresty a opatření v nové právní úpravě*. 2. vydání. Praha: Leges, 2014. ISBN 978-80-87576-93-9.

ŠTEFAN, Václav. *Druhá šance pro elektronické náramky z Izraele. Ministerstvo váhá s výběrem nového dodavatele*. IROZHLAS [online]. 9.6.2020 Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/ministerstvo-spravedlnosti-elektronicke-naramky-vezni-domaci-vezeni-izrael-firma_2006091902_tzr

ŠTEFAN, Václav. *Náramky pro vězně v ohrožení. Bude se hledat nový dodavatel, říká ministryně Benešová*. IROZHLAS [online]. 5.5.2020 Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/elektronicky-naramek-marie-benesova-supercom-martin-stropnický-barak-trabelsi_2005051254_and

ŠTERN, Pavel, Lenka OUŘEDNÍČKOVÁ a Dagmar DOUBRAVOVÁ. *Probace a mediace*. Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-757-2.

Trest domácího vězení a elektronický monitoring. Justice: Náramky [online]. Dostupné z: <https://naramky.justice.cz/historie/>

Trest domácího vězení. Probační a mediální služba České republiky [online]. Dostupné z: <https://www.pmscr.cz/trest-domaciho-vezeni/>

Ukončení elektronického monitoringu. Justice.cz: Náramky [online]. Dostupné z: <https://naramky.justice.cz/ukonceni-elektronickeho-monitoringu/?fbclid=IwAR2Xk8qFmSMuLKTsiHLJYEdMaNEXbOgqxrMGoQIeg5bUsMh14yg a7Bq9mxs>

VANHAELEMEESCH, Delphine, Tom VANDER BEKEN a Stijn VANDEVELDE. *Punishment at home: Offenders' experiences with electronic monitoring*. European Journal of Criminology [online]. The Author(s) 2013, 2014, (11), ISSN 1477-3708. Dostupné z: doi:10.1177/1477370813493846

VICHEREK, Roman. Vazba a možnosti elektronické kontroly obviněného. Časopis pro právní vědu a praxi. Brno, 2019, 2019(1). ISSN 1210-9126. Dostupné z:
<https://doi.org/10.5817/CPVP2019-1-2>

Vyhláška č. 458/2009 Sb., vyhláška, kterou se stanoví denní sazba připadající na náklady spojené s výkonem trestu domácího vězení a využitím elektronického kontrolního systému a způsob jejich úhrady

Zahraniční zkušenosti s elektronickým monitoringem. Justice.cz [online]. Dostupné z:
<https://justice.cz/web/msp/zahranicni-zkusenosti-s-elektronickym-monitoringem>

Zákon č. 141/1961 Sb., Trestní řád

Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník

Seznam zkratek

TZ	Trestní zákoník
TDV	Trest domácího vězení
EM	Elektronický monitoring
TrŘ	Trestní řád
PMS	Probační a mediační služba
IPŠ	Institut předběžného šetření
EMS	Elektronický monitorovací systém
Sb	Sbírka zákonů
PČR	Policie České republiky
ČR	Česká republika
USA	Spojené státy americké
GSM	Groupe Spécial Mobile
GPS	Global positioning systém

Příloha č. 1

Otázky polostrukturovaného rozhovoru

Toto jsou otázky, které jsem měla předpřipravené pro rozhovor s probačními pracovníky.

Scénář rozhovoru:

1. Žena nebo muž?
2. Věk?
3. Jaká je Vaše pracovní pozice?
4. Jak dlouhou máte praxi v PMS?
5. Jaký podíl Vaší práce tvoří agenda trestu domácího vězení (dále jen „TDV“), můžete vyjádřit procentuálně?
6. Pracoval/a jste i v jiných oblastech sociální práce? Jedná se o Vaši jedinou pracovní zkušenost v oboru sociální práce?
7. Jakou máte z Vaší praxe zkušenost? Je častěji uložen trest domácího vězení, kde proběhlo předběžné šetření nebo je častější, že trest začíná bez něj? Když institut předběžného šetření proveden není, z jakého důvodu si myslíte, že tomu tak bylo? (např. soudci špatně komunikují s PMS)
8. Vidíte rozdíl mezi tím, zda v případě předběžné šetření proběhlo či nikoli? Pokud ano, jaký?
9. Mohou nastat nějaké problémy u případů, kde nebylo provedeno předběžné šetření? Jaké problémy?
10. Setkáváte se s nějakými problémy spojenými s uložením výkonu TDV při spolupráci s ostatními subjekty (například soudy a zprostředkovateli EMS, obviněnými)? Můžete je blíže specifikovat?
11. Mohl/a byste mi říct, jaké jsou Vaše zkušenosti s namátkovými kontrolami prováděnými probačním úředníkem? Setkal/a jste se s nějakými problémy při této formě kontroly? Pokud ano, s jakými?
12. Setkáváte se při výkonu kontroly prostřednictvím elektronického monitorovacího systému (dále jen „EMS“) s nějakými překážkami či problémy? Pokud ano,

objevují se tyto problémy spíše v průběhu kontroly nebo při úkonech před zahájením samotné kontroly? (Jako např. instalace v obydlí odsouzeného, instalace náramku atd.)?

13. Změnila se z pozice probačního úředníka náročnost výkonu kontroly TDV od doby, kdy byl zaveden EMS a dobou předtím? Spatřujete nějaká pozitiva nebo naopak negativa s ohledem na vývoj TDV?
14. Jak hodnotíte způsob kontroly pomocí EMS z uživatelského hlediska odsouzeného/p. úředníka? Spatřujete nějaké problémy/překážky? (například kvůli velikosti přístroje, alergická reakce; atd.) V jakém případě není, z Vaší praxe, vhodné tento typ kontroly využít?
15. Jaký máte názor na spojení kontroly pomocí EMS s kontrolami probačním úředníkem? Považujete za přínosné, že kontrola probíhá kombinací elektronické kontroly a osobních namátkových kontrol? Pokud ano, proč? Pokud ne, proč? Přináší podle Vás nějaké benefity nebo naopak problémy/překážky?
16. Jak byste z Vašeho pohledu zhodnotil/a aktuální systém kontroly obecně domácího vězení? V čem vidíte jeho silné a slabé stránky a proč?
17. Cítíte se být podporován/a (nadřízenými, systémem v rámci PMS) při výkonu kontroly TDV?
18. Máte možnost konzultace s nadřízenými, kolegy, účastníte se pravidelných supervizí, intervizí? Účastníte se vzdělávacích akcí, školení, seminářů?
19. Máte obecně něco na doplnění v souvislosti s výkonem TDV?